

HITLERIO DRAUGAI RENGIASI IŠ "SAJUNGOS" TRAUKTIS

Kertama Vokietijai Nemažas Smugis

Hitlerio draugai, kurie sudaro viso iki 44,000,000 žmonių, arba daugiau, negu pusę Vokietijos gyventojų, iki šiol lošė svarbią rolę padėdami Vokietijai. Jie parėmė dalį tos propagandos, kuria Hitleris gyvėsi vedas karą Europoje prieš "bolševizmą". Jie suteikė jam ginkluotų jėgų pagalbą sekamai: Suomija nuo šėšių iki dešimties divizijų, Vengrija — nuo dvidešimties iki dvidešimties dviejų divizijų ir Rumunija apie dvidešimtis šešias divizijas. Bulgarija tuo tarpu tiesioginiai rusų nepulė, bet apie 500,000 savo kariuomenės palaikė Grekiijoje ir Jugoslavijoje, tuo paduodami nacius.

Paskutinių laiku ta pagalba Hitleriui silpnėja, nes jo "padėjėjai" pradeda ar rengiasi nuo jo pasitraukti. Du karai su rusais gerokai prislėgė suomius. Vengrija neteko apie 330,000 vyrų, daugiausiai prie Voronežo; Rumunija neteko apie 390,000 vyrų prie Odesos, Stalingrado ir Krimeijoje; Bulgarija, kurios vyrams neteko dalyvauti aktyviai kare, pajuto savo miestus bombarduojamus Suvienytų Valstijų ir anglų. Tokiu būdu sudarė tokia padėtis ir aplinkybės, kad tie Hitlerio "padėjėjai" jiesko būdų pasitraukti iš karo ir atsitraukti nuo paties Hitlerio.

Daugiausiai šiomis dienomis kalbama ir rašoma apie Suomiją ir Bulgariją. Iš Europos atėję žinios nusakoma, kad Suomijos užsienio reikalų naujas ministeris, Antti V. Haskzell, yra artimas draugas dr. J. Paasikivi, kuris žinomas kaip "taikintojas", bet tuo pačiu būdu didelis priešas dabartinio premierio E. Linkomies, kuris "sujungė" Suomiją su Vokietija. Dabar iš Paasikivi tikimasi nemaža ko, o tuo tarpu Vokietijos kariuomenė jau traukiasi iš Suomijos, nors naujas šios valstybės prezidentas von Mannerheim daug teisiu suteikia naujam premieriui. Čia matosi kas tokio nepaprasto. Naciams, išrodo, Suomijoje jau nepadaugausia vietos.

Iš Kario praeitą savaitę buvo rašoma, kad Bulgarija, kuri laike Pirmojo Pasaulinio Karo pirmutinė padarė taiką su sąjungiečiais, tariasi su rusais padaryti taiką. Vokietijos kariuomenė, sakoma, taipgi apleidžia Bulgariją. Ešą to pareikalavus Bulgarijos vyriausybė. Praeitą kovo mėnesį, kuomet Vengrija ir Rumunija norėjo susitaikyti su rusais, Vokietija jau okupavo. Dabar, kuomet Vokietijos padėtis visur silpnėja, kai kurie Hitlerio draugai bando iš jo "įtakos" išsmukti. Iš tų šaltinių sužinoma, kad Rumunijos premieras Ion Antonescu, kuris yra geras Hitlerio draugas, rengiasi rezignuoti.

Bendrai imant ir trumpai pasakius, Hitleris pradeda netekti nemažą savo gerų draugų ir kai kurių valstybių įtakos, o visa tai eina Vokietijos ir Hitlerio naudai. Tai eina sąjungiečių laimėjimo sąskaiton ir tai artina karo pabaigą.

Sucenzuravo Filmą "Wilson"

Paskutiniu laiku Amerikoje pagaminta ir su pasisekimu rodoma filmas "Wilson". Tai filmas parodoma buvusio Suv. Valstijų prezidento velionio W. Wilson gyvenimas ir darbai. Dabar armijos departamentas uždraudė tą filmą rodyti kariškiams: nebus valia ją rodyti armijos stovyklose čia ir užsieniuose. Uždrausta ir filmas "Heavenly Days".

Uždraudus šią filmą rodyti kariškiams, kyla protestų. Protestuojama ir senate. Sa-

koma, kad daugelis senatorių reikalauja, kad "butų liautasi su tos rūšies cenzura".

Filmos cenzoriai — armijos ir laivyno departamentai — teisinasi, kad tos filmos gali paveikti j kareivius politiniai, kas draudžiama karių balsavimo aktu.

Filma "Wilson" pagaminti atsiėjo apie \$5,000,000. Ji plačiai garsinama ir publikos plačiai lankoma. Publikai tačiau niekas nedraudžia ją pamatyti.

Du Dideli-Nuostolingi Gaisrai

New York, N. Y. — Šioje apilinkėje buvo kilę du gaisrai, kurie padarė daug nuostolių. Rugpjūčio 12 dienos naktis užsidegė Hoboken, N. J., uostas, kur buvo kraujama amunicija j laivus vežimui j karo laukus. Laike gaisro kilo keli sprogimai. Gaisras išsiplėtė per 900 pėdų pavandeniui. Emė kelias valandas užgesinti. Apskaitliuojama, kad nuostolių padaryta už kelis milijonus dolerių.

Rugpjūčio 13 dienos popiety kitas didelis gaisras kilo Palisades žaisnių parke, New

Jersey, skersai Hudson upę nuo New Yorko miesto. Laike šio gaisro parke buvo apie 300,000 gerų laikų jieskotojų. Daugelis žmonių užtikta maudymosi kostiumuose. Per 119 žmonių sužeista. Nuostolių padaryta už apie \$500,000. Vien automobilių sudegė per 100.

Paskutinis gaisras buvo vaizdingas newyorkiečiai a m s, kurių tukstančiai skersai upę žiūrėjo kaip j "gražų gaisro vaizdą" ir aukštyn kilančias liepsnas.

Abiejų gaisrų priežastys dar nesusekta.

Naciai Pakliuvo "Varžon"

Prez. Rooseveltas Aplankė Hawaii

Tarėsi Su Gen. MacArthur ir Su Admirolu Nimitz

Praeitą savaitę paaiškėjo, kad prez. Rooseveltas buvo išvykęs j Pacifiką ir kad Honolulu mieste turėjo pasitarimą su gen. MacArthur ir admirolu Nimitz. Konferencija tęsėsi kelias dienas. Tame pasitarime sudaryta planai naujam ofensivui prieš japonus. Amerikos tikslas: atsiimti ir išlaisvinti Filipinų salas bei sumušti japonus iki besalyginio pasidavimo.

Buvodamas ten, prezidentas Rooseveltas aplankė ir Pearl Uostą, kur japonai pradėjo amerikiečių puolimą ir iš kur prasidėjo Amerikos-Japonijos karas. Taipgi aplankė Saipna ir Marshal salų sužeistus kareivius. Po to dar buvo sustojęs Allentian salose, kur pasimatė su Amerikos kareiviais ir su jais net suvalgė pusryčius.

Sugrįžęs j Ameriką, prez. Rooseveltas pasakė per radio prakilabą apie savo įgytus įspūdžius. Šis prez. Roosevelto atsilankymas tolimame Pacifike yra begaliniai reikšmingas.

ŠAUDO GIMINES

Berne, Šveicarijoje, gauta žinių, kad vokiečiai susaūdė žmonas, vaikus, tėvus ir kitas gimines bei artimus draugus tų vokiečių armijos karininkų, kurie buvo neseniai pakarti už dalyvavimą suokalby prieš Hitlerio gyvybę liepos 20 diena.

Tų giminių ir draugų suaudymas įvyko tuojau po pakavimo tų aštuonių karininkų.

Bet to dar neužtenka: žinios nusakoma, kad dar daugelis civilinių gyventojų areštuojami ir teisiama už tą patį "prasikaltimą". Jie taipgi bus suaudyti. Spėjama, kad šiuo reikalu netrukus naciai išleis oficialį pranešimą.

Tai Hitlerio degantis kerštas prieš tuos, kurie pasimėjo prieš jo gyvybę, o sykiu ir visą hitlerizmą. Jis dabar valo "visą Vokietiją", norėdamas žmones įgrąsinti, kad prieš jo gyvastį niekas daugiau nesikėsintų. Bet ar tas grąsinimas kiek pagelbės jam gyvam išlikti — ateitis parodys.

Vartos Dujas

Stockholm, Svedija. — Iš Vokietijos ateinančios žinios nusakoma, kad naciai rengiasi naudoti nuodingąsias dujas, jei paprastais ginklais negalės atsilaikyti. Sakoma, kad vokiečiai jau turi pagaminę robotų nešimui dujų. Jei bus reikalo, tai naciai žudys belaisvius, o neištikimus užsieniečius ir vokiečius jie jau žudo tukstančiais.

Šiomet Nelaimėsim

New York, N. Y. — Sugrįžęs iš Rusijos H. Cassidy, tvirtina, kad rusai nesitiki šiomet laimėti karo. Jis kalbėjėsis su aukštiais rusų valdininkais, kurie gerai informuoti apie padėtį Vokietijoje. Ir jie yra įsitikinę, kad sekantią žiemą sąjungiečiai nepajėgs sumušti nacius.

Ivairios Žinios

Francija. — Varant nacius j "varžą" Argentan-Falaise apilinkėje, gen. Eisenhower sąjungiečių kariams pareiškė, kad jie "pasiekė punktą atsiekimui didelio laimėjimo". Visus lakunus paragina "kirsti priešui dieną ir naktį be jokio sustojimo". Jureiviams patarė "dėti pastangas neišleisti nacių per jurą". Kareivius paragina "neatiduoti priešui nė vienos pėdos žemės ir neišleisti nė vienam naciui išbėgti". Jis pasakė: "Ši savaitė yra viena svarbiųjų šio karo istorijoje". Tuo tarpu vokiečių armijos vadas, maršalas von Kluge, sukoncestravo savo mekaniuzuotas jiegas j mažą susmugą, kad galėtų praleisti savo pėstininkus. Kritiškas vokiečiams mušis didėja juos apsuptoje "varžoje". — Sale amerikiečių aktyviai kovoja ir viena francuzų divizija, vadovaujama gen. Leclerc.

London. — Amerikiečių "lakstančiosios tvirtovės" iš Anglijos smarkiai atakavo Ludwigshafen ir Mannheim, kur išdirbama chemikalai. Sąjungiečių bombardai iš Italijos smarkiai kirto kai kuriose Francijos vietose.

Italija. — Florencija jau sąjungiečių rankose. Nemažų susirėmimų eina prie Frontone miesto, kuris rančiasi netoli Adriatiko jūros pačiame gale Gothic linijos.

Maskva. — Rusų armija užėmė Antsla, kuris randasi žemiau Pskovo, tikslu perkirsti nacius, sugrūstus j "kišenę" Estijoje ir Latvijoje. Susirėmimai eina apilinkėje Osovetis, kuris randasi prie Bobr upės. — Lenkų patriotai, kovojanti su naciiais Varšavoje, reikalauja reikmenų, to negavus — jiems bus bloga.

Washington, D. C. — Rusija pasiulė Amerikai ir Anglijai suorganizuoti "tarptautinį militarinį oro korpusą" saugojimui pasaulio po karo, vietoje militarės policijos. Ši karo jiega būtų suorganizuota iš liuosnorių visų tautų lakunų ir ji būtų kontroliuojama tam tikros tarptautinės tarybos.

Francija. — Vienas amerikiečių reporterių patyrė, kad Paryžiaus gyventojai nekantariai laukia išvaduojujų sąjungiečių. Jie nesibijo, kad miestui reiktų j sunkiai nukentėjimams. Tuo tikslu jie yra pašovę ir vieną pulkininką.

London. — Čia gauta žinia, kad nors Hitleris spaudžia Francijos premjerą Laval pasiekti sąjungiečiams karą, bet jis atsaisako Hitlerio klausyti. Taipgi yra spėliojimų, kad Francijos vyriausybė kraustosi iš Vichy.

St. Malo, Francija. — Vokiečių kareiviai šaudo savo karininkus, norinčius sulaukyti kareivius pasiduoti sąjungiečiams. Tuo tikslu jie yra pašovę ir vieną pulkininką.

London. — Iš Ispanijos gautama žinių, kad Francijos partizanai užėmė didmiestį Bordeaux ir maršuoja prieš vokiečius Rhone paupiu.

Nužudė Blum

Maskva. — Vieno laikraščio korespondentas tvirtina, kad buvęs Francijos premieras, Leon Blum, nužudytas Lubline. Tą "darbą" atliko naciai.

Lenkų Grupės Nesusitarė

Pasitarimai Atidėta Iki Tol, Kol Rusai Užims Varšavą

Paskutiniu laiku Maskvoje lankėsi lenkų vyriausybės premieras Mikolajczyk. Ten buvdamas, jis tarėsi su Stalinu ir vėliau su Rusijoje lenkų sudarytu komitetu. Norėta šioms dviem grupėms susilieti j vieną kuną, bet nieko iš to neišėjo, ir po to vieni vadaai sugrįžo j Liubliną, o kiti — j Londoną.

Derybos tačiau nevisiškai nutrauktos ir atidėtos iki to laiko, kai rusai užims Varšavą, kur vėl pasitarimai bus tęsiama toliau.

Rusijoje sudarytos lenkų komitetas kaltino Londono lenkų vyriausybę už laikymąsi "diktatoriškos" 1935 metų Lenkijos konstitucijos, kuo esą kludoma demokratinės-laikinos vyriausybės sudarymui.

Maskvoje buvdamas, prem. Mikolajczyk tarėsi ir su Amerikos bei Anglijos ambasadoriais. Kas susitarta su pastaraisiais ir Stalinu, kol kas, dar nepasakelbta, o gal ir niekad nebus pasakelbta.

STEPAS DARIUS

Washington, D. C. — Stepas Darius, tai parinktas vardas del Liberty Ship, kuris yra budovojamas J. A. Jones Construction Co., Panama City, Florida, kaip OWI raštinėi praneša United States Maritime Commission. Tokį vardą šiam laivui parinko New Yorko Lietuvių Karo Bonus Komitetas. Laivo vertė \$2,000,000. (Jis statomas už New Yorko valstijos lietuvių j Karo Bonus investuotus pinigius. — Red.)

Stepas Darius yra gimęs Lietuvoje 1896 m. Augo Suv. Valstijoje. Tarnavo pilotu laike Pirmojo Pasaulinio Karo. Buvo nuvykęs j Lietuvą, kur tapo Lietuvos aviacijos karininku. 1927 m. sugrįžo j Ameriką ir čia tarnavo Air Mail pilotu. Su Stasiu Girėnu surinko iš Amerikos lietuvių per \$8,000, pasibudavojo lėktuvą ir laimingai perskrido Atlantą. Zuvo netoli Dancigo. Spėjama, kad juos nušovė vokiečių sargyba. — OWI.

(Dabar šiedu vyrai plačiai lietuvių gerbiami ir Stepo Dariusu vardu netrukus plaukios ir padės karą laimėti Liberty Ship, kuris j vandenį bus įleistas apie rugsėjo 10 dieną.)

Prašo Pagelbos

London. — Lenkų gen. Bor, kuris vadovauja lenkų kovoms su naciiais Varšavoje, atsisaukė pagelbos. Jis sako, kad jei nebus suteikta pagalba, tai lenkų pastangos nueis niekais, ir naciai išžudys geriausius lenkų kovotojus.

Guam Išvalytas

Pearl Harbor. — Adm. Nimitz pareiškė, kad organizuotas japonų pasipriešinimas Guam saloje jau baigtas ir kad ta sala yra visiškai amerikiečių rankose. Kovose toje saloje japonai neteko 11,000 kariškių.

VOKIEČIŲ ARMIJA PAKLIUVO ! DIDELĮ PAVOJŲ FRANCIOJE

Turės Pasiduoti Arba Bus Sunaikinta

Demokratiškasis pasaulis šiandien skaidriomis akimis žiuri j karo eigą Francijoje, kur sąjungiečiai jau baigia paimti j "varžą" vokiečių septintąją (vieną iš geriausiųjų) armiją, kurioje yra apie 200,000 karių ir begalinė daugybė visokios karo medžiagos. Ta "varža" naciams užmetama punkte išeinant iš Normandijos j Francijos gilumą. Šitai rašant, naciai turi tik vieną 12 mylių platumo išėjimą tarpe miestelių Argentan ir Falaise. Visos kitos didelio rutulio dalys apsupta. Minimose vietose nuo Falaise nacių spaudžia anglai ir kanadiečiai, o nuo Argentan — amerikiečiai. Naciai, pajutę pavojų, stengiasi per tą dvylukos mylių spragą praskverbti, bet tuo pačiu tarpu j juos bepertraukus muša sąjungiečių artilerija ir lėktuvai, o iš kitų pusių "rišama mazgas". Jei naciams nepavyks per tą spragą pasprukti, tai jie bus arba paimti j nelaisvę arba sunaikinti.

Daugelis karininkų pilnai pasitiki, kad naciams nėra vilties iš ten ištrukti, ir jei šis sąjungiečių žygis pilnai pasiseks, tai bus vienas didžiausių laimėjimų ne tik Francijoje, bet ir visoje šio karo eigoje; tuo laimėjimu sąjungiečiai sunaikins dideles nacių jiegas vakarų fronte ir tai žymiai paveiks j visą karo eigą vakaruose ir kitur.

Šiam žygiui vadovauja amerikiečių generolas Bradley, kuris panaudojo gudrią strategiją naciams suduoti tokį smugį. Ta jo sugalvota strategija patenkintas ir vyriausias karo jėgų vadas amerikietis gen. Eisenhower.

Kai šiuos žodžius skaitysite, gal ta didelė nacių armija jau bus sąjungiečių rankose arba bus visiškai sunaikinta.

Ar Naciams Ateis j Pagelbą "Generolas Purvas"?

Vokiečiai, žiurstelėję j rytus, praeitą savaitę pamatė baisų vaizdą: raudonoji armija, susidedanti iš 2,000,000 gerai apginkluotų vyrų, maršuoja link Rytų Prusijos ir Berlyno. Bėgy penkių dešimtu dviejų dienų, nuo birželio 23 dienos, ta armija atmaršavo j 400 mylių prie Berlyno. Ji dar turi apie 90 dienų gero oro tolimesniam j Berlyną maršavimui. Kol prasidės ruduo ir kai pradės naciams "pagelbėti" "Generolas Purvas".

Nebe to, rusų pirmynžanga jau ir dabar šiek tiek sulaukys. Vokiečiai dabar kariauja iš visų pastangų rytų fronte laimėti laiką — sulaukti "Generolo Purvo" pagelbos. Bet rusams daug gelbsti Amerikos

300,000 sunkvežimių, jiems paskolintų "lend-lease" sąlygomis. Su tais sunkvežimiais, gali buti, rusams ir "Generolas Purvas" nebus toks baigus.

Šiuo tarpu rusai kovoja Latvijoje, siekdami Rygos uosto ir norėdami visiškai "suvystyti" 300,000 nacių Latvijoje ir Estijoje. Rusų ėjimas j Rytų Prusiją per Lietuvą truputį aprimo. Netaip smarkiai jie dabar žygiuoja j Lenkijoje bei kituose frontuose. Netoli Varšavos jau kuris laikas rusai "apsistojo". Ar tikrai rusams pakenks "Generolas Purvas", teks pamatyti, kai prasidės ruduo. Butų gerai tačiau, jei tas "generolas" palaikytų, kol su naciiais bus galutinai apsidirbta.

Skraidomosios Bombos Išrastos Amerikoje

Jau daugiau, kai per mėnesį laiko Angliją terorizuoja nacių skraidomosios bombos-robotai — "naujoviškas" šio karo ginklas. Bet, tikrenybėje, tas ginklas nėra nacių išradimas. Iš Washingtono pranešama, kad amerikiečiai panašias skraidomasias bombas buvo išradę 1918 metais, laike Pirmojo Pasaulinio Karo. Sakoma, kad amerikiečių išrastos skraidomosios bombos buvo net geresnės, negu dabar vartojamos nacių. Amerikiečių išrastos bombos galėję skristi toliau, negu nacių dabar vartojami "robotai".

Sakoma, kad Amerikos laivynas 1918 metų pavasarį, Bellport, L. I. N. Y., turėjo speciales platformas skraidomosioms bomboms išmesti j orą ir pasiųsti link priešų. Tam tikslui padaryti keli pasaloje japonai neteko 11,000 kariškių.

daugiausiai prisidėjo General Motors pareigunas Ch. Kettering ir jo štabas.

Minimomis skraidančiomis bombomis norėta bombarduoti Berlyną iš Francijos. Kaip dabar pasakoja Fairchild Engine and Airplane korporacijos prezidentas J. C. Ward, Jr., tos bombos turėję 16 pėdų ilgumo sparnus. Svėrė po 2,100 svarų kiekviena. To svorio 1,000 svarų buvo sprogtančiosios medžiagos. Bombos gėjusios skristi 400 mylių per valandą 3,000 pėdų aukštumoje.

Apie šias skraidomasias bombas dokumentus turi p. Ward. Tie dokumentai rodo, kad buvo planuojama tokias bombas gaminti masiniai. Bet kai tik tuo laiku susmuko Vokietija ir tų bombų gaminimas atidėtas j šalį. Be to, buvo nutraukti ir bandymai tas bombas geriau išbulinti.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
 PUBLISHED EVERY FRIDAY
 By the Lithuanian Alliance
 of America
 PRANAS BAJORAS
 Editor
 DR. M. J. VIKIKAS
 Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
 In the United States \$1.50
 To Foreign Countries \$2.00
 367 W. 30-th St., New York 1, N. Y.
 Tel.: LA 6-2426

PASTABOS

SLAME TEVYNĖS numery pradame spausdinti Didžiojo Karo novelę "Verpetai". Tai bus ilgas veikalas. Kas tokius skaitymus myli — turės gražaus-įdomaus pasiskaitymo.

NORS KARO aplinkybės ir dideli karščiai, bet vistiek randasi tokių SLA kuopų ir tokių apskričių, kurios ir kurie jai mažai boja ir kuri savo metinius parengimus visviena surengia. Mes žinome, kad lietuviai, dirbdami sunkios karo industrijos darbus, nori ir poilsio. Tokias poilsio progas suteikia mūsų SLA kuopos, kurių parengimus privalėtų lankyti netik SLA nariai, bet ir bendrai visi lietuviai.

MUSŲ SUSIVIENIJIMAS, kol kas, pusėtinai laimingas: karo tarnyboje turime 779 narius-jaunuolius, o iš to skaičiaus žuvusių yra dar tik vienas. Tai labai maža žuvusiųjų proporcija. Turėkime vilties, kad ta proporcija ne kiek nepadidėtų iki pačią karo pabaigai.

IKI RUGPJŪČIO 12 d. mūsų Susivienijimas pomirtinėmis išmokėjo jau \$80,435, o li-goje pašalponis — \$74,797. Tai daug pinigų, išmokėjo S. L. A. narių šeimoms-giminėms ir patiems SLA nariams.

SLA 192 KUOPA, New Kensington, Pa., šiemet rengia jau net trečią išvažiavimą. Jos korespondentė, sesuo I. Ivokienė, rašo, kad pirmiau du rengti išvažiavimai gerai pavyko, todėl rengiami dar vienas — trečias. Mes jau ne sykį rašėme: "Kas veikia, tam ir sekasi".

SLA KETVIRTO apskričio išvažiavimas šiemet nebuvo toks, kaip kitais metais buvusių, bet vis tik jis gerai praėjo ir rengėjams davė dar pelno. Tame išvažiavime kalbėjo SLA naujasis prez. V. F. Laukaitis ir Vienybės redaktorius J. Tysliava. Dabar brolis J. Marčiulionis rašo, kad bolševikuojantis elementas pkykauja ant Tysliavos už tai, kam jis pareiškė, jog Rusija turi leisti Lietuvai būti nepriklausoma. Brolis Marčiulionis padarė tam elementui gana vykusią pastabą: "Praei ty mokslu vyrai yra ištyrę, kad lietuviai yra minkšta "tešla" — gali daug ką iš jos nušlypti. Tai gal šis elementas ir bus minkščiausia tešla. Logiškai protaujant, visgi reikėtų savo tėvynei linkėti laisvės. O dabar..."

JAU DAUGELY SLA kuopų buvusiojo seimo delegatai išdavė raportus. Kaip dabar korespondentai mums rašo, nariai ypač domisi pranešimais apie seimo nutartą padaryti senųjų apdraudos skyrių tvarkymą. Išsiklausinėję delegatus, nariai jų raportus priima vienbalsiai, o kai kur net su delnų plojimu. Tas reiškia, kad nariai besirengiamas padaryti permainas prisirengę priimti geraširdiškai.

MUSŲ NUOLATINIS bendradarbis brolis J. J. Nienius vis suranda temų įvairiais reikalais Tėvynėje parašyti. Šiame Tėvynės numery jis rašo apie pačią Tėvynę. Pirm seimo brolis Nienius pranašavo, koks bus SLA 32 seimas. Jo pasakyti žodžiai išsipildė.

Didelis Lietuvių Laimėjimas

PRAEITĄ savaitę pirmame puslapy idėjome pranešimą, kad Bendras Amerikos Lietuvių Šelpimo Fondas (United American Lithuanian Relief Fund) yra priimtas į Nacionalį Šelpo Fondą (National Relief Fund), kas pasirodo begaliniai svarbiu įvykiu ir dideliu Amerikos lietuvių laimėjimu; tokiu laimėjimu, koks Amerikos lietuviams dar niekad nebuvo atsiekę!

Priėmimas Bendro Amerikos Lietuvių Šelpimo Fondo į National Relief Fund reiškia tai, kad mūsų fondas pasidarė dalimi šios begaliniai svarbios ir labdaringos organizacijos; kad tuo pripažįstama reikalingumas šelpti Lietuvos žmones kaip atskiros valstybės, o ne kaip nacių ar rusų vergus. Iš šio fondo lietuviams gaus tam tikrą skiriamą dalį surenkamų aukų šelpti lietuvius. Su šio fondo pagalba jau nebus persunku pasiekti ir Lietuvą, nes ši įstaiga yra tiek galinga ir įtakinga, kad, jei reikės, galės rasti "rodą" ir su rusais ir į Lietuvą siunčiama pagalba pasieks netik komunistų užtariamuosius, bet ir kitus mūsų brolius ir seseris. Prie to, jei šiuo tarpu bent del kokių aplinkybių Lietuvos žmonių nebūtų galima pasiekti — galėsime šelpti kitose šalyse esančius ir gal net į Sibirą išstremtus lietuvius. Žinoma, prasidėjęs Nacionalio Šelpo Fondo vajú spatio mėnesį ir einant kitiems vėjams vėliau lietuviams turės prisidėti su savo darbu, pasistengdami kodaugiausiai aukų surinkti tarpe savo viengečių Amerikoje.

Mes pasitikime, kad netrukus Bendro Amerikos Lietuvių Šelpimo Fondo direktoriai ar valdyba, kurie tik ką posėdžiavo New Yorke, išleis į visuomenę oficialų atsišaukimą, kuriame bus nusakoma veikimo planai ir budai. Šiuo mes tik primename Tėvynės skaitytojams ir SLA nariams apie atliktą neapsakomai puikų darbą. Dabar laukime oficialio pranešimo, o jį sulaukę — imkimės prakilnaus darbo, kurį dirbsime visi išvieno, neatsižvelgiant į politinius ar tikybinius skirtumus. Bendrame Amerikos Lietuvių Šelpimo Fonde dalyvumą ima visos sriovės, išskyrus komunistus, kurie į Lietuvos žmonių šelpimą žiuri tik per bolševikiškus akinius.

Atsiekta didelis Amerikos lietuvių laimėjimas! Visi bukime to laimėjimo rėmėjais.

Hitleris Karia Savo Generolus...

PASKUTINI laikų Vokietijos, valdomos Hitlerio, pamatai subraškėjo kur kas daugiau, negu bent kuomet pirmiau. Visųpirmiausiai Vokietijai kerfami mirtini smugiai iš visų pusių: rusai jau pasiekė "tikrąją vokiečių žemę" — Rytų Prusiją, sąjungiečiai nesulaikomai žygiuoja per Francijos lygumas į jos sostinę Paryžių, sąjungiečiai taipgi skaudžius smugius naciams kerta Italijoje.

Be visa to, pačioje Vokietijoje eina "apsivalymas": Hitleris karia tuos generolus (ir jų šeimas), kurie liepos 20 dieną buvo pasikėsinę prieš to "majesteto" gyvybę ir kurie, beabejo, norėjo kogeiticiausiai išstoti iš karo, kurį numato jau visiškai pralaimėti.

Generolų prieš Hitlerį pasikėsinimas ir Hitlerio jiems gyvybių atėminu atsilyginimas parodo tai, kad pačioje Vokietijoje jau ne taip gerai, kaip kai kada propagandos ministeris Goebbles svietui, o ypač vokiečiams, akis monina. Tuos negerumus, beabejo, gerai žino pats Hitleris, tai žino ir tie generolai, kurie pasikėsinę prieš jo gyvybę. Jie žino, kad artinasi galas tiems, kurie sukėlė vieną kruviniusių kraujo puoty visoje pasaulio istorijoje. Žino, kad del jų pasimojimų daug milijonų žmonių jau žuvo, daug suluošintų ir daug neturi ką valgyti bei kur prisiglausti. Tas žinojimas ir įvedė juos į desperaciją: generolai pasikėsinę prieš Hitlerį, o Hitleris juos karia. Bet kuomet tautoje pasireiškia toks įvykis, kuomet savieji žudo vieni kitus — ženklas didelio pralaimėjimo. O tas pralaimėjimas, niekas to neužginčima — jau ne už kalnų. Po nacių pralaimėjimo, sąjungiečiai mokės sutvarkyti Vokietiją ir hitlerininkus bei Prusijos junkerius taip, kad jie jau neturės progos kėsintis sukelti naują karą, kurį dabar planuoja sukelti už dvidešimt penkių metų ir jį laimėti...

Kuomet Hitleris karia savo generolus, neišrodo taip bloga: demokratiškajam pasauliui bus mažiau darbo. Tegul jis juos karia. Tegul gyvieji generolai prieš jo gyvybę kėsinais vėl ir vėl. O juo greičiau bus mažiau generolų ar juo greičiau pats Hitleris nukeliamas pas Amrahomą — tuo daugiau bus sutaupyta netik sąjungiečių, bet ir pačių vokiečių gyvybių, tuo greičiau pasaulis apsisvalys nuo brudo.

Kėsinasi Karti...

RUSAMS beokupuojant Lietuvą antru kartą, Amerikos patriotingieji lietuvių susirupino del likimo ten gyvenančių tų žmonių, kurie nenori būti pavergti bent koksio sutvėrimo ir kurie 1941 metais sukilo prieš Lietuvos okupantus.

Į tą patriotingųjų lietuvių susirupinimą Amerikos lietuvių komunistų spauda atsispjauja ugnimi ir sako, kad Lietuvos išgamas reikia iškarstyti, kaip šunis"... Bet kasgi buvo pirmieji Lietuvos išdavikai? Ar ne tie žmonės, kurie 1941 metais pardavė Lietuvą Rusijos vergijai? Tokių žmonių yra ištusa eilė. Jie buvo pabėgę į Maskvą, o dabar jau kraustosi į Lietuvą, vėl jai pavergimo pančius prirėngti. Tai ką gi Amerikos lietuvių komunistai siulo karti? Nejaugi jie taip "strošnai" kėsinasi prieš tuos, kuriuos iki šiol garbino?

Apžvalga

Saipos Fondas

AMERIKA rašo: "Praeitą savaitę Amerikos lietuviams susilaukė vieno iš stambiausių savo laimėjimų: Bendras Amerikos Lietuvių Šelpo Fondas buvo priimtas į National War Fund. Bendram Šelpo Fondui taip pat paskirtos reikalingos sumos.

"Dabar lietuviams atsiveria plati dirva kodaugiausiai padėti karo nukankintai Lietuvai ir po visą pasaulį išblaškytiems lietuviams.

"Visur, kur tik gyvena Amerikoje lietuvių burelis, turėtų būti steigiami Lietuvių Šelpo Fondo skyriai, dedamos aukos, renkami drabužiai. Šis šelpo darbas turi pasiekti kiekvieną miestelį, kur yra lietuvių, kiekvienus namų ir kiekvieną mūsų tautietį. Šin darban turi būti įtrauktos visos jėgos ir geriausi žmonės.

"Amerikos valdžios organai parėmė Lietuvos reikalą, įtraukdami lietuvių fondą į National War Fund. Kiekvieno lietuviu pareiga dabar yra nesigailėti nei jėgu, nei išteklių tėvų žemės ir jos sunų paramai".

Viinius ir Lenkai

DRAUGAS rašo: "The Polish Review savo vėliausioje laidoje turi idėges iliustruotą straipsnį tokia antrašte — "Wilno — The Polish Athens". Straipsnio autorius Witold Horeszko įrodinėja, kad Vilnius visais atžvilgiais priklauso Lenkijai. Bet jo įrodinėjimai yra labai neįtikinanti.

"Gaila, kad ir šiuo momentu lenkai, patys budami Rusijos imperializmo auka, kelia tokius klausimus, kurie juos pačius imperializmu sergančiais padaro. Lenkijos bylai labai daug padėtų, jei jos vadai kartą ant visados išsižadėtų imperialistinių siekimų.

"Nepaisant kiek lenkai įrodinėš Vilniaus "lenkiškumą". Vilnius buvo ir bus Lietuvos sostinė, kurios lietuvių tauta neišsižadėjo ir neišsižadės".

Nenuramins

DIRVOS skyriuje, "Mirgu Marga", Kugis Mugis rašo: "Lietuvos traginga buklė išjudino lietuvius Amerikoje. Valstybės Departamentą atlanke Lietuvos atstovas žadeikis ir pareiškė viltį kad, galiausiai, laimėsiai United Nations siekiai.

"Lietuvai Vaduoti Sąjungos centro valdyba tuoj po to pasiuntė prezidentui Rooseveltui ataitinkamą memorą n d u m a Lietuvos reikalui.

"Departamentą atlanke A. L. Tarybos atstovai.

"Amerikos taktika yra laukti po karo. Nežinia ką žadeikis ir delegacija Washington patyrė.

Peilis į Nugarą

NAUJIENOS rašo: "Po Pirmojo Pasaulinio Karo Vokietijos nacionalistai sugalvojo pasaką, kad Vokietijos kariuomenė nebuvo, sumušta, bet ji pasidavė, viena, del to, kad Vokietiją apgavo Wilsono "14 punktų"; antra, del to, kad "vidaus priešai" suarėdė namų frontą, keldami maistus prieš valdžią. Šita legenda, laikui bėgant, pasidarė labai populiari ir daug prisidėjo prie Hitlerio propagandos pasiekimo.

"Vokiečių ambicijai buvo maloniau įsivaizduoti, kad jie buvo "apgauti" arba "išduoti", negu kad jie buvo nugalėti. Militaristų vadai ir tautiški demagogai atkreipė savo propagandos atakas prieš vakarų demokratijas, kurios sulaužė savo žodį, uždedamos nuginkluotai Vokietijai "Versalio jungą"; antra, jie atakavo savo tautos "pardavikus" — žydus, socialistus ir kitus "išgamas", kurie pavojingiausioje tėvynei valandoje "įsmėgė peilį į nugarą" tautai.

"Hitleris žadėjo be pasigailėjimo "apvalyti" tautą nuo tų kenksmingų elementų ir, kai jį pasidarys "tyra" ir moraliniai stipri, tai jįsi parodysiąs, kad Vokietija yra nenugalima. Vykdėdamas šitą savo programą, jįsi skerdė žydus, žudė socialdemokratų ir liberalus — ir paskui pradėjo karą.

"Bet karas Vokietijai jau nesiseka. Toliau vis labiau patiems Vokietijos valdomams darosi aišku, kad ji neišvengs pralaimėjimo. Šį kartą jį bus sumušta dar smarkiau, negu praeitame kare.

"Hitleris žudo savo generolus. Panktadienį (rugp. 4) jo vyriausioji karo vadovybė paskelbė, kad keturi generolai ir septyni žemesnio rango karininkai išmesti iš armijos ir atiduoti "žmonių teismui" (jie jau pakarti. — T.); kad vienas generolas ir du pulkininkai patys nusizudė, kad vienas generolas ir vienas majoras pabėgo "pas bolševikus"; kad šimtai, gal but net tūkstančiai, karininkų esą įvėlti į samokslą prieš valdžią ir "fiuriero" gyvastį.

"Tai kas gi dabar smeigia "peilį į nugarą" tautai, kai patys "arjonai" galvoja vieni kitus?"

Ar Bus Galas

VIENYBĖS redaktorius savo skilty, "Dabar", rašo: "Šį mėnesį sueina trisdešimts metų, kai prasidėjo pirmasis pasaulinis karas.

"Tas laikotarpis tarp dviejų karų, tos 25 metų paliaubos su savo nepuolimo sutartimis, su nusiginklavimo konferencijomis ir kitokiomis tarptautinėmis kome dij o m i s šiandien visiems penkiems žemynams brangiai kaštuoja.

"O betgi buvo žmonių, kurie tikėjo, kad praeitas karas — galas visiems karams...

"Ar šis karas, kuris, atrodo, netrukus turės baigtis, padarys galą karams, tai priklausys nuo to, kokie pagrindai bus padėti — busimajai pasaulio taikai".

Kaip Apiplėšė

SANDARA rašo: "Vienas nuolatinis Chicago Sun kolumnistų M. W. Fodor, čekų kilmės, idėjo platų apyrašymą, kuriame nušvietė nacių plėšikavimą Baltijos kraštuose. Tarp kitko jis rašo: "Informacijos, kurios pasiekė Maskvą iš Baltijos kraštų, rodo kaip nuodugnai ir sistematingai buvo užsimoję naciai apiplėšti Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikas. Šios šalys didžiausios savo kulturiniu paveldėjimu ir ilga istorija, nors jų žemės ir buvo po svetimu jungu. Jos neiatsižadėjo savo kulturinių ypatybių ir vystymosi iki pat vokiečių invazijos.

"Kaip kitose okupuotose šalyse, taip ir tenai, vokiečiai išvežė viską, kas buvo vertingio Baltijos šalyse. Nepalikta nei durų užraktai arba pianų vėlos. Bet vokiečiai nepasitenkino medžiaginiais dailykais. Jie užsimoję sunaikinti Baltiškų tautų kultūrą ir istoriją.

VEIDMAINIAVIMAS

Rašo JONAS J. NIENIUS

PAREIŠKIMAS, užimam pirmąją Sovietų Rusijos konstitucijos dalį, prasideda šiais trimis paragrafais, nebe laisvais nuo pasiputusių iškalbos:

"Nuo Sovietų Respublikų susidarymo visi pasaulio kraštai pasidalinę į dvi stovyklas: kapitalizmo ir socializmo.

"Tenai, kapitalizmo stovykloje, yra neapykanta tarpe tautų ir nelygybė, kolonijų vergija ir šovinizmas, tautų priespauda ir pogromai, imperialistiniai žiaurumai ir karai.

"O jau čia, socializmo stovykloje, abipusis pasitikėjimas ir taika, tautų laisvė ir lygybė, taikiųjų šugyvenimas ir broliškas bepradarbavimas".

Toliau, bolševizmas sugriovė iš pamatų caro režimą. Tasgi buvo suvienijęs visą Rusiją. Tame "vienijime" slėpėsi truksmas visų tų tautų, kurias Rusijos imperija buvo užkariavęs ir stengėsi rusinti.

Veidmainiai! Bolševikai tai su didesniu pasirizimu vykdė visur, negu cariškoji Rusija. Jie pasiglemžė Pabaltijo tautas, sunaikino jų intelektualą, sudėgino literatūrą, o kuris žmogus buvo nužiurėtas — sušaudė ar į Sibirą išsiuntė. Liko tik keletas kvizilingų su bailiais.

Sovietai yra veidmainiai ir pasiputėliai. Dabar jų stovykla susijungė su "kapitalistiškąja stovykla". Dabar jie pavergia tautas. Jie įsieko kolonijų ir į Balkanus veržias.

Kapitalistų tankai, kanuolės, orlaiviai ir maistas bei visoki karo reikmenys dabar jiems geri ir pageidaujami. Stalinas stengiasi nukariauti savo vakarikištį draugą Hitlerį. Jis stengiasi kogeiticiau užmiršti pirmiau padarytą žalą Pabaltijo valstybėms ir vėl jas stengiasi pavergti. Jis nori sunaikinti Lenkiją ir visus Balkanus.

Tokia yra sovietiškos Rusijos veikla. Tai tendencija nuo mirštančio seno merkantelizmo per fiziokratinę mokyklą iki vėl diktatoriško imperializmo.

JAU PAJIEGOS MAŽINAS

Jau pajegos mažinas, vystu, kaip lapas: Jau protas leinensis, šaltesnė širdis, Ir greitai slogins mane amžinas kapas, Ir plaus mane užmaršos greitai vilnis.

Bet geisčiau žinoti labai aš širdingai, Ar bus nors toliau tau, tėvyne, geriau? Kada, o brangiausia, tu busi laiminga? Kada gi kvėpuoti galėsi lengviau?

Kada gi ant tavo ašarotos krutinės Liuosybės dainutę vaikai užgiedos? O bočių žilųjų vargus atsiminę, Širdy atsidus ir, taip reikė, pagodos? PRANAS VAICAITIS.

REIKŠMINGI POSAKIAI

Surinko K. ŠAMAJAUSKAS

Savo gyvenime nuolat laikykis principo, iš pradžios griežtai, paskui lėpšniai, visuomet tvirtai. — Freytag.

Vienoje galvočiaus minty dažnai buna daugiau tiesos, negu veikle, iš keleto tomų susidedančiame. — Holl.

Gilios, trumpai ir įspudingai išreikštos mintys labai taiso žmonių gyvenimą. — Cicero.

Šviesa žadina, pergali. Žmogaus gyvenimas, tai įžadų vykdymas. — Šamajauskas.

Ką mes savy auginame, tas auga — tai gamtos įstatymas. — Goethe.

Kas įtikės ne į laikinus, bet į amžinus dalykus, tas ir gyvenimo audrose jausis kojomis bestovis ant tvirtos žemės ir galvą beturjs saulės spinduliais apšviestą. — Claudius.

Nepriklausomybė — aukščiausias žmogaus ir tautos gyvenimo dalykas. — Šamajauskas.

Didieji laikai visuomet buna tie laikai, kuriais visas gyvenimas išėina iš savo vagos. — Fontane.

Senovę mes turime mylėti, bet gyventi mes turime naujesiems laikams. — Fontane.

Karalius karaliauja, o ne valdo. — Thiers.

"Pav. paimkime Estiją. Sios Visa, kas aukščiausi pasakytą mažos šalelės sostinė Talinas buvo vienas puikiausių miestų Pabaltijoje. Jame buvo istorinių pastatų, muziejų ir rašyma, kuriame nušvietė nacių plėšikavimą Baltijos kraštuose. Tarp kitko jis rašo: "Informacijos, kurios pasiekė Maskvą iš Baltijos kraštų, rodo kaip nuodugnai ir sistematingai buvo užsimoję naciai apiplėšti Lietuvos, Latvijos ir Estijos respublikas. Šios šalys didžiausios savo kulturiniu paveldėjimu ir ilga istorija, nors jų žemės ir buvo po svetimu jungu. Jos neiatsižadėjo savo kulturinių ypatybių ir vystymosi iki pat vokiečių invazijos.

"Kaip kitose okupuotose šalyse, taip ir tenai, vokiečiai išvežė viską, kas buvo vertingio Baltijos šalyse. Nepalikta nei durų užraktai arba pianų vėlos. Bet vokiečiai nepasitenkino medžiaginiais dailykais. Jie užsimoję sunaikinti Baltiškų tautų kultūrą ir istoriją.

"Panašiai, matyt, atsitiko ir su ta bomba, kuri turėjo sudraskyti Hitlerį.

"Napoleonas mirė šv. Eleonos salelėje, pačiame vidury audringojo Atlanto vandenyno. Kur ras savo galą Hitleris — netrukus pamatysime.

"Bet kad Hitleriui ir jo piktajam režimui galas jau netoli, tai visi ženklai rodyte rodo.

"Tie ženklai aiškių aiškiausiai matomi Europos rytų, pietų ir vakarų padangėse".

Netoli Galas

VIENYBĖS redaktorius savo skilty, "Dabar" rašo:

Kitą syk Napoleonas sakė, kad "dar nėra nulietos kulkos mane nušauti".

"Panašiai, matyt, atsitiko ir su ta bomba, kuri turėjo sudraskyti Hitlerį.

"Napoleonas mirė šv. Eleonos salelėje, pačiame vidury audringojo Atlanto vandenyno. Kur ras savo galą Hitleris — netrukus pamatysime.

"Bet kad Hitleriui ir jo piktajam režimui galas jau netoli, tai visi ženklai rodyte rodo.

"Tie ženklai aiškių aiškiausiai matomi Europos rytų, pietų ir vakarų padangėse".

VERPETAI

Parašė Pranas Bajoras

Didžiojo Karo
Novelė

V...—

Šį veikalą skiriu įvairiuose mušiuose
žuvusiems lietuviams-kariams.

...“Viešpatie, kad tik greičiau
ta taika įvyktų!... Kad taip
dabar, štai šitą minutėlę!...”

1.

JAU NEMAŽA laiko praėjo, kai Jonas Prabaras, su mažomis pertraukomis, su mažu poilsiu, priešus mušė ir su jais kovėsi. Dabar jau kelinta diena ir kelinta naktis, veik be jokio sustojimo, jis ir jo bendradarbiai pirmyn žygiavo ir tuos savo priešus vijosi.

Visa apeliokė tarškėjo, dundėjo. Rodėsi didžiausias griautinis, lyg smarkiausias viesulas siautė. Nesuskaitoma daugybė patrankų visur, liknais šūnės, plonesniais ir storesniais balsais, kiauksėjo. Iš jų paleisti šūviai ore šnypstė ir, nukritę ant žemės, sproginėjo. O tie sproginiai kelius ardė, namus griovė, medžius vartė, laukus duobiavo-plėšė bei visa, kas tik jiems pakliuvo, su žemėmis maišė ir mažuotėmis skeveldromis į padangius nešėjo. Tie sproginiai ir bėgančius priešus skynė bei jų nuvargusius kumus su visa kuo maišė ir į šalis drabstė.

O tie priešai neturėjo laiko nė atsikvėpti, neturėjo kada į juos besivejančius priešus atsišaudyti. Jie, neatsižvelgdami, jau kelinta diena ir kelinta naktis, kiek tik galėdami, kiek tik įmanydami, paskubomis atgal traukėsi ir bėgo. Jie viską paliko. Čia tų priešų žmonių-karių gabalėliai vaikiojosi. Čia jų sužeistieji aimanavo ir pagalbos ar pribaugimo laukė-šaukėsi. Čia kruvos jų paliktų sulaužytų, sugedusių patrankų ir visokių liekanų po kojomis paimiojosi.

Kelini išardyti, sproginiais suplėšyti, sunkių jų veidmūri ar kanuolių raitais išraižyti, išduobiuoti. Bet Jonas, jo kuopa, visas burys, visas pulkas, visa divizija, nieko nepaisydami, per visą tai ėjo — savo priešus vijosi ir į juos šaudė. Pakrantėmis, ravais, miško prošvaisėmis, tankynėmis, išardytais-purviniais keliais, duobiuotais laukais ar lygiomis pievomis — kai kokie akiplėšos — jie paskui priešus žygiavo.

Jų vadai-karininkai tik šaukė, tik rėkė:

“Pirmyn, narsūs kareiviai! Į prišą! Pirmyn!...”

Nuvargę jie. Purvini—mažai į žmones panašūs. Išalkę. Jau kelinta diena veik nieko nevalgę. Kelinta naktis nemiegoję. Vos paeina. Vos kojas pavalka. Bet eina, Pirmyn žygiuoja. Juk karas — neatsisakysi. O jei kuris jėgų neteko — suklupo. Liko jis ir gal “netikėtai” nukritęs šovinys jį į smotelius sudrąskys, gal pasiusitų greitumu važiuojančio sunkvežimio ar kanuolės ratai jį sutruškins. Vargiai jį kas nors ir pastebės. Vargiai ir apie jį tikrąjį likimą kas nors žinos. Gal tik jo giminėms bus pranešta: “Dingo be žinios”...

Bet šandien. Šandien, diena vakarop besiantinant, jie aštrų karininkų įsakymą išgirdo:

“Sustoti!... Toliau nė žingsnio!...” Šį netrukus antras, dar aštresnis, paliepimas pasekė:

“Slėptis!... Kur tik kas galite — slėptis!...”

Jonas Prabaras, rodos, visai nejuočiomis, lyg kieno tai pastumėtas, paršlėjo į šlapius, lietus permerktus, priešų paliktus, apkasus. Kiti kareiviai padarė tą patį. Kuriems pritruko apkasų, tie į šovinų duobes suvirto, už žmonių ar arklų lovanų užsislėpė, už krumų ar sudaužytos kanuolės liekanų prisislėpė. Kur kam pavyko, ten savo nuvargintą kuną priglaudė.

Visoje linijoje buvo kalbama: “Priešas žada antpuolį daryti... Priešas tuojau pradės į mus šaudyti...”

Saulė leidosi. Buvęs apsiniaukęs dangus pradėjo blaivyti. Padangis raudonavo. Tartum didžiausias gaisras degė. Kruvinos spalvos pažaru visas regratis priešų pusėje liepsnojo ir liknais tų žmonių, tų jaunųjų kareivių krauju visa, kas tik ant žemės ir dangaus matėsi — tepėsi, varšavosi...

2.

SUSTOJO jie. Nė žingsnio pirmyn nebežengė. Tai aišku, kad priešas daugiau atgal nebebėgo. Suprantama, kad jie atsimušė į gyvųjų žmonių-priešų sieną; į tokią sieną, prie kurios gal keletą dienų, savaitių ar mėnesių — kas žino, kiek — reikės išbūti ir apkasuose bei kur nors kitur užsislėpus ištūnoti. Jie pasiekė sieną, nuo kurios gal reikės galvatrukėtais atgal trauktis, prie kurios gal prisieis žūti ar vėl, triumfuojančiai, iškeltomis galvomis, lyg proto netekus, pirmyn žygiuoti, priešą vyti, jį šaudyti, mušti, kapoti, žudyti. Kas žino, kaip gali nutikti. Juk Jonas dabar tokioje buklėje, kurioje vieni, kaip pergalėtojai, vis naujas ir naujas vietas užima, o kiti prieš pirmuosius visur klumpa ir jų pergalei pasiduoda. Jis randasi tokioje buklėje, kurioje dar kiti žūsta arba, proto netekę, perkreiptais veidais ir toli žiūri ir purviniuose-kruvinuose apkasuose besivoliodami kvatojasi...

Kai kurie kariškiai sakė: “Neišmanėliai mes ir neišmanėlių žaismę žaidžiame...”

Sutemo. Dar vienas ir dar šiurkštesnis įsakymas “susitaisyti apkasus” pildėsi. Mat, dar kartą jų gyvenime svarbus ir visiems daug reikiantis klausimas pasikartojo. Jie sparsė: “Gyventi ar mirti?... Laimėti ar pasiduoti?... Žuti ar būti!...”

Kada jie vos tepasivilkio, kai kurie keiksnojo ir sakė:

“Geriau būtų žūti, nei kad tokius vargus kentėti. Geriau dabar, ant vietos, prasmegti, nei kad karo vaizdus regėti ir kas minutė, besijaudinant, mirties laukti...”

Bet tai buvo seniau. Tai buvo tuomet, kai jie priešus vijosi, kada buvo nevalge, kai veik užmerktomis akimis per karu nualintus laukus paskui priešą grumėsi.

Dabar daugelis šaukė: “O, noriu aš gyventi!” “Brangus man gyvenimas!” “Kad tai aš gyvas išlikčiau!”

Netrukus keli tukstančiai žmonių-kareivių apkasuose susislėpė, rodos į žemę sulindo. Senuose ir žmogiena dvokiančiuose apkasuose jie apsigyveno...

Kanuolistai iš patrankų davė ir davė: į priešų vietoves šaudė. Paleisti šoviniai pro pėstininkų galvas lėkė. Girdėjosi, kai tie šoviniai priešų pusėje sproginėjo. Kai kada net ir sprogtant jie matėsi: ilgi ugnies liežuviai iš jų išsoko ir dideliu liepsnos kamuoliu ore išsiliejo. Žemė ir oras drebėjo. Sprogimo atgarsiai, šiurpulingai aimanodami, “niekeno žeme”, miškais ir pakrantėmis aidėjo.

Retkarėliais jau ir iš priešų pusės šoviniai atžė. Kartais ir visai arti Jono apkasų jie nuopulė. Tie priešų šoviniai žemę drąskė, į padangius žemių stulpus nešėjo, kareivius į draiskalus plėšė...

Aure — vienas šovinys visai arti nuopulė. Jis sprogo, sutarškėjo. Šovinio skeveldros į visas puses išsidraikė-iškėjojo.

Ir Jono kuopą tos šovinų skeveldros pasiekė. Kraujas pasipylė. Apka-

Mūsų Butinos Pareigos

Rašo PRANAS EIMUTIS

PIRMOSIOS šio karo liepsnos kilo iš Hitlerio fanatiškų legionų; kilo, galima sakyti, visai netikėtai ir plito žaibo greitumu po visą pasaulį. Bet kaip netikėtai ir žaibo greitumu šis karas prasidėjo, taip staigiai ir netikėtai gali ir užsibaigti.

Nors Amerika jokiam karui po Pirmojo Pasaulinio Karo nesirengė, bet į šią milžinišką, viską ardančią audrą įtrauktas ir mūsų kraštas. Dabar Amerikos dideli resursai, vieninga ir galinga žmonių jėga, sugabus mūsų krašto pareigūnų planavimas lošia didžiausią ir lemiančiąją rolę šį karą laimėti.

Niekas nemanė, kad į bent kokio karo sukuri paklius ir mūsų senoji tėvynė Lietuva, kuri visuomet troško kogažiausiai sugyventi su savo kaimynais. Ir ji nebutų pakliuvusi, jei rusai nebut jai pavydėje ramaus gyvenimo ir klestėjimo. Jei Rusija nebutų okupavusi Lietuvos 1940 metais, vargiai ją būtų palietęs bent kitas koks kaimynas. Dabar Lietuva jau yra pergyvenusi ir dar pergyvena daug vargo ir skurdo, kilusio del karo. Per ištisą metą ji vergavo raudonajam kaimynui rusui. Per tą laiką ji buvo išniekinama, alinama ir jos žmonės buvo kankinami bei siunčiami į šaltąjį Sibirą. Po rusų pasitraukimo iš Lietuvos, ji dar arčiau išniekinta ir skurde palaikytą kito kaimyno — rudojo nacio. Dabar vėl raudonasis kaimynas kraustosi į Lietuvą. Bet Lietuvos žmonės nenori svetimųjų priespaudos; jie nori laisvės ir nepriklausomybės. Mūsų broliai ir seserys, gyvenę didžiausioje priespaudoje ir varge, viltingomis akimis žiūri į mus, Amerikos lietuvius, laukdami ir tikėdamies mūsų visokiaropos paramos.

Šandien Lietuvos nepriklausomybės klausimas nevisai aiškus. Didžiosios valstybės šio karo laimėjimui pasidėjo sinbolingą Atlanto Carterį, sulig kurio principu visoms valstybėms žadama laisvė ir nepriklausomybė. Bet ar tas čarteris bus pilnuoję pritaikintas ir Lietuvai — nežinia. Tiesa, tuojau po to, kai rusai įsiriogino į Lietuvą, vienas Atlanto Carterio autorių, butent Suvienuytų Valstijų prezidentas Rooseveltas, lietuviams pareiškė, kad Lietuvos nepriklausomybė yra tik laikinai įkalinta ir kad po karo ji vėl bus laisva ir nepriklausoma. Paskutiniu laiku Washingtono lankėsi ALT delegacija, kuriai pareiškėta, kad Amerika laikysis Anlanto Carterio principu. Tuo tarpu čia iš Maskvos labai dažnai girdime pasidžiaugimus, buk Lietuva bus atiduota Rusijai, nes buk Lietuvos žmonės 1940 metais nusibalsavę prisidėti prie Sovietų Rusijos. Žinoma, šis iš Maskvos tvirtinimas yra niekas kitas, kai tik Stalino melagingas sumjlas žmonėms akis dumti, nes mes gerai žinome, kad jei Lietuvos žmonės but būvę leista laisvai nusibalsuoti už savo likimą — jie būtų didele didele balsų didžiama pasisakę už savarankišką gyvenimą; už prisidėjimą prie Rusijos gal but balsavę tik keli Lietuvos kvizlingėliai. Taigi, neaišku, kokio likimo Lietuva susilauks po karo: ar ji galės gėrėtis laisve ir nepriklausomybe, ar jai reikės vergauti savo raudonajam kaimynui... Bet mes dėjome, dedame ir dėsimė dideles viltis į Ameriką, be kurios pagalbos šandien agresoriai jau but būvę laimėtojai. Mes tikėjome, tikime ir tikėkime, kad šios Washingtono laisvosios žemės pareigūnai Lietuvos rusams ar kam kitam neatiduos, nes jie ži-

suose dejonės pasigirdo... Antras, trečias ir kelintas šovinys vis taip į apkasus pataikė.

Pagaliau, nuodingųjų dujų šoviniai pasekė. Jie orą, visą apeliokė užnuodijo.

Dujų signalai pasigirdo. Sargybiniai visur šaukė: “Dujos!”... “Dujos!”... “Dujos!”...

Visa linija sunkiai suaimanavo. Visi paskubomis nuodingųjų dujų apsaugos kaukes užsidėjo.

Joną ir kitus mirtis dar kartą šaltu glėbiu glamonėjo... E, kokia baisi ta mirtis, kokia nejuoki, beširdė...

Už ilgokos valandos Jonas nusiēmė kaukę. Praplėšė akis. Keletas jo burio karių dujomis užnuodyta. Jie isteriškai verkė. Kiti — kruvini, šovininių skeveldrų apdrąskyti, apiplėšti. Jie purve ir kraujuose voliojosi. Keli, amžinai akis užmerkę, krauju aptaškoti ramiai gulėjo.

Skaudūs aimanavimai visur girdėjosi... (Daugiau bus)

no, kad ir Lietuvos žmonės nori laisvės ir nepriklausomybės, kaip, pavyzdžiui, to paties nori rusai, lenkai ir daugelis kitų.

Karas liepsnoja visame pasauly. Kad šį karą laimės Amerika ir jos padedami sąjungiečiai — abejoti nereikia. Ir jo laimėjimo jau tik laiko klausimas. Tai jau gerai žino rudieji naciai ir geltonieji japonai. Bet karo pasekmingsniam laimėjimui ir to laimėjimo pagreitinimui kaip pačiai Amerikai, taip ir jos sąjungininkėms reikia didelės paramos, kurios Amerikos žmonės nesiųkštėja. Gausingos paramos Amerikai suteikiame ir mes, lietuviai, ištikimai atlikdami visus veiksmus, surištus su karo laimėjimo pastangomis. Lietuvės motinos geraširdiškai leidžia savo sunus ir dukteris atlikti karo pareigų. Mūsų jaunieji broliai ir sesutės ištikimai karo pareigas atlieka ir jau yra atsiekę nemažą pasižymėjimų. Lietuviai ištikimai dirba karo industrijose. Mes gausiai paremiame Raudonojo Kryžiaus ir Nacionalio Fondo pravedamus vajus. Mes ypač daug perkame Karo Bonų; aš sakyčiau perkame gal net daugiau už kitas Amerikoje gyvenančias tautybes. Aš galiu spėti, kad Amerikos lietuviai Karo Bonų išvisu jau gal yra išpirkę už apie šimtą milijonų dolerių.

Bet kiek mes esame investavę pinigų į Karo Bonus, kiek paaukoję įvairioms su karo veiksmams surišioms organizacijoms, kiek esame išsiuntę sunų ir dukterų atlikti karo pareigas, kiek jų jau žuvo ar pasižymėjo — tikrai niekas nežino ir gal niekad nežinos, nes niekas nerena šiais reikalais statistikų. O žinoti yra begaliniai svarbu.

Kas tokias statistikas galėtų surinkti? Geriausiai pritikyt, pavyzdžiui, Amerikos Lietuvių Informacijos Centru. Darbą reiktų tik pradėti, o pradėjus jis eitų sklandžiai ir pasekmingai, nes visose Amerikos lietuvių kolonijose atsirastų didelės paramos ir darbas kaip mat būtų atliktas. Apie tokių statistikų rinkimą mes galėtume priminti ir kitų išveivijų lietuviams, kaip tai: Anglijos, Kanados, Pietų Amerikos ir kitų. Kaip sakiau, tai žinoti yra begaliniai svarbus: turėdami tokias statistikas, žinotume, kiek mes svėrėme savo prisidėjimu finansiskai laimėti šį karą; žinotume, kaip didelė buvo “lietuviška armija”, dalyvavusi kovose už skaidresnę žmonijos ateitį. Po to, tuos davinus pateiktume kadir Amerikos vyriausybei, kai prašome iš jos pagalbos Lietuvai.

Amerikos lietuviai šio karo pastangas remia sulig savo geriausių išgalių. Nėra abejonės, jas remsiame ir ateity, kol karas bus laimėtas, iki agresoriai bus paklupdyti ant kelių. Aš siūlau: 1) Ateity dar daugiau aukoti Raudonajam Kryžiui; 2) Aukoti kraujo; 3) Aukoti Nacionaliam Karo Fondui, kai bus pravedamas jo vajus; 4) Pirkti kodaugiausiai Karo Bonų; 5) Ypač stipriai paremti busimąjį Seštąjį Karo Paskolos (Pergalės) vaju.

Mūsų šūkiams tebunie: mes dirbome, dirbame ir dirbsime už karo laimėjimą! Mes dirbome, dirbame ir dirbsime už visuotiną taiką po karo! Mes dirbome, dirbame ir dirbsime už Lietuvos nepriklausomybę ir laisvę!

Tai tokios mūsų karui laimėti pastangos. Laikykimės jų! Amerika mus už tai neužmirš. Amerika padės ir Lietuvai išsilaisvinti, nepaisant kokos ponas — rudas ar raudonas — bus ją laikinai okupavęs.

Plunksnos Girgžtelėjimai

Rašo KATRĖ KATKEVICIENĖ

LIETUVIŲ TAUTISKI RUBAI

DOMU, kad lietuviški rubai Mažojoje Lietuvoje išliko tikresni, negu Didžiojoje Lietuvoje. Mat, pabaigoje septynioliktosimtmečio ir pradžioje aštuonioliktosimtmečio kolonizantai, pradėdami kraštą stipriau vokieinti, uždraudė tenyškėms lietuviams vilkėti tokiais rubais, kokius vokiečiai vilkėjo. Vadinas, patys vokiečiai padėjo išlikti lietuviškam menui...

Amerikoje niekad niekas nedraudė vilkėti kas ką nori, ir mes matome ir savo rubus pasirodant visokiomis progomis. Kad ir nevisi čionykščiai lietuviški rubai yra grieštai lietuviški (tai yra, jie turi priemaišų iš kitų tautų), svarbu pats faktas, kad savo senas menas nėra užmiršamas.

UOŠVĖS IR ŽMONOS

Tai taip sau du fakteliai. Vienas iš Amerikos pirmųjų stulpų yra Benjaminas Franklins. Jis buvo spaustuvninkas, savininkas trečios spaustuvės visose Amerikoje. Jo norėtosis vesti merginos motina uždraudė vedybas, nes, girdi, dukte negalės pakęsti vargo, kuris bus del

to, kad jau dvi spaustuvės Amerikoje yra ir trečia negalės gyvuoti; ką, girdi, tas vyrukas mano — badu dukrelę marinti!... (Šandien apie tą motiną ir nežinotume, jei ne Benjaminio Franklino nemiršantis vardas...)

Neseniai mirusio garsaus rašytojo Hendrik Van Loon'o pirmoji pati ji pametė — girdi, jos neužlaiko tas ubagas... Už metų rašytojas gavo du šimtu tukstančių dolerių už savo kurinį... (Ar nevertėjo “leidukai” kiek “pakęsti”?)...

DRĄSIOS MOTERYS

Prieš kiek laiko buvo girdėti, kad vargšė gėlių pardavėja Kaune atsisakė naciams parduoti gėlių, sakydama: “Aš vokiečiams neparduodu!”... Visur, šiame kare, moterys, drauge su vyrais, parodo drąsą ir neša visas naštas. Verta paminėti ir Lietuvai draugingos Čekoslovakijos Moterų Tarybos pirmininkė, senatorė Fr. Plaminkova. Kai naciai užėmė Čekoslovakiją, jie uždarė kitas moterų draugijas, tik paliko Moterų Tarybą, grieštai įsakydama neužiimti jokia politika. Kai vėliau naciai kreipėsi į Moterų Tarybą, kad moterys atliktų rinkliavą nacinės “žiemos pašalpos” naudai, Plaminkova atsakė, kad tai būtų užsiėmimas politika, ir todėl nesutiko vokiečiams padėti. Ji netrukus buvo suimta ir jos likimas nebuvo žinomas. Tik už kokių metų paaiškėjo, kad naciai ją nužudė... Ji buvo 60 metų amžiaus.

SVĖDIJOJE

Sakoma, kad Švedijoje smuklės ir svaininančių gėrimų pardavimas yra blaivybės draugijos rankose, nes toks budas rastas kajpo tikriausia kontrolė šiame reikale. Taip pat moterų pasidaravimu, Švedijoje esąs įstatymas, neleidžiantis garsinti cigaretes panaudojant moterų paveikslus. Mat, daugelis seka tokius pavyzdžius nepagalvodamos.

RASIŲ LYGYBĖ

Mes retai tepagalvojame, kaip pagrindiniai žmonišką tvarką mes turime Amerikoje, kur visų rasių lygybės principas yra tautos idealas. Vietoje gilinti ir didinti skirtumus, čia visiems pripažįstama lygi gyvenimo teisė. Juk niekas nėra kaltas, jei gimsta toje ar kitoje tautoje ar rasėje — juk mes pasirinkimo prieš gimstant neturime. Jei lietuviui nepatinka koks nors kitos tautos žmogus, tai kitos tautos žmogui nepatinka kas nors iš mūsų tautos, ir taip toliau... Jei įsiekoti “priekabių”, tai nebutų niekam gyvenimo pasauly! Be to, mes visi turime teisę vengti tų, kurių nenorime.

Kaip savųjų tarpe, nežurdėdami į smulkius skirtumus ir įsiekdami bendrumo kur tik galima, mes sudarome tą, kas yra šandien stipri Amerika. (Verta pakartotinai prisiminti: Mes negalime prieš gimstant nei tautos nei rasės pasirinkti!...)

Literatiškas Skyrius

Rašo JONAS J. NIENIUS

PKALBEJUS Tėvynės spaudos stovį santiky su grynai beletristiškais tvėrimais, įsitikinsime visų pirma, kad visi Tėvynės skyriai yra paremti ant savotiškų pažvalgų — turi tikrą literatišką formą: tveria, ar a bent turėtų tverti, dailiąją literaturą. Laikraštiniuko priedermė yra suteikti turiniui literatišką formą, sulgy visų beletristikos taisyklių ten, kur nėra reikalo apsiriboti vien padavimu sausų faktų. Menkas savy dalykėlis ar pastabėlė, estetišku atžvilgiu, gali buti tikru meistradaru; teatralė arba knygų recenzija, referatas iš dailės srities visuomet priklauso prie beletristikos.

Iš kiekvieno atžvilgio tačiau, beletristiškoji forma yra vien tik papuošalu aktualiumo, kuris yra tikroju laikraščio turiniu; publikacijos ir aktualiskumai buna pagražinami dailiąja forma. Pagaliau beletristiškoji tverybė, be jokio net aktualiskumo, užėmė nemažą sau vietą per daugelį metų Tėvynėje.

Tėvynė jau nuo senai talpina savo skiltyse apysakas, kartais net tokias, kurios su pereinamoju momentu nieko bendra neturi, kurių akcija dedasi gal gilioje praityje — žodžiu, kurios yra dideliame priešingu me su tikrąja spaudos esme. Bet vis lietuviški laikraščiai tai vartoja — vartoja ir Tėvynė.

Dažnai randame Tėvynės skiltyse novelės ir vaizdelius, dažnai užklysta ir grynausio vandens lirikas, ir epigramatas, kurie užima vietą nuošaliai nuo visų kasdieninių reikalų ir abėnai visuomenės gyvenimo rūpesčių nejudina; vien tik epos ir drama, vien tik tiedvi beletristiškos tverybės rūgys dažnai mūsų laikraščiuose neranda svetingo priėmimo.

Protokolas

SLA 43-CIO SEIMO, IVYKUSIO BIRŽELIO 26-30 DD, 1944 M., HOTEL PHILADELPHIAN SALEJE, PHILADELPHIA, PA.

(Taša sekretoriaus raporto)

MICHIGAN:			
3-3-30	15922 Parkside, Detroit (Wayne)	3-3-35	3,700.00
3-27-41	1151-53 W. Euclid, Detroit (Wayne)	3-27-46	3,500.00
9-11-42	1982-4 25-th St., Detroit (Wayne)	9-11-47	3,500.00
Viso			\$10,700.00
NEW JERSEY:			
8-21-42	426 Lafayette, Newark (Essex)	8-21-47	5,800.00
7-30-38	1131 S. Wood, Linden (Union)	7-30-41	3,300.00
5-6-41	86 McWhorter, Newark (Essex)	5-6-46	2,125.00
11-22-41	421 Adams, Hoboken (Hudson)	11-22-46	4,100.00
1-26-39	86 Jackson, Newark (Essex)	1-26-44	3,050.00
5-28-36	16-82 E. Jersey, Elizabeth (Union)	5-28-46	4,400.00
4-13-39	15 Lindley, W. Orange (Essex)	4-13-44	2,600.00
6-20-42	1635 Hudson, Jersey City (Hudson)	6-20-47	5,250.00
5-2-42	633 Jersey Ave., Jersey City (Hudson)	5-2-47	1,200.00
7-1-39	26-28 Dassing, Newark (Essex)	7-1-44	1,300.00
3-12-40	232 Front, Elizabeth (Union)	3-12-45	3,150.00
4-26-41	8 Columbia, Newark (Essex)	4-26-46	1,250.00
7-27-41	182-188 Van Buren, Newark (Essex)	7-27-46	6,400.00
7-26-43	18 Ferry, Newark (Essex)	7-26-48	7,000.00
8-16-43	364 Liberty Ave., Jersey City (Hudson)	8-16-48	4,000.00
Viso			\$54,925.00
NEW YORK:			
3-14-33	NS Country Rd., Middle Island (Suffolk)	3-14-48	3,000.00
11-29-35	105 Grand St., Brooklyn (Kings)	11-29-48	4,450.00
11-11-35	502 Hanson Ct., Far Rockaway (Queens)	11-11-38	2,250.00
5-15-35	W. Hills Rd. & Oklahoma, Huntington, L. I.	5-15-38	5,000.00
1-14-39	82 Fairview, Pt. Washington (Nassau)	1-14-44	2,000.00
5-27-36	143-06 Liberty, Jamaica (Queens)	5-27-44	4,825.00
2-11-37	143-08 Liberty, Jamaica (Queens)	2-11-43	3,000.00
5-3-37	352 Onderdonk, Brooklyn (Kings)	5-3-40	7,000.00
6-15-39	73 So. Fourth, Brooklyn (Kings)	6-15-44	1,100.00
7-1-25	123-25 Grand St., Brooklyn (Kings)	7-1-34	7,100.00
6-6-37	3705 68-th St., Woodside (Queens)	6-6-45	6,500.00
8-22-36	Nat'l Bondholders, Mtg. Certificates		2,687.56
Viso			\$48,962.50
OHIO:			
1-4-37	707 Madison Ave., Akron (Summit)	1-4-45	2,350.00
Viso			\$2,350.00
PENNSYLVANIA:			
11-1-36	177-179 Zerby, Edwarsville (Luzerne)	11-1-44	1,200.00
6-10-38	136-8 Moultrie, Pittsburgh (Allegheny)	6-10-41	5,100.00
5-18-39	902 Woodward, Stowe Township, (Allegheny)	5-18-44	3,260.00
6-18-37	124 Moultrie, Pittsburgh (Allegheny)	6-18-48	2,500.00
6-19-41	3017-19 Glendale, Pittsburgh (Allegheny)	6-19-46	3,125.00
12-18-36	1434 Sheffield, Pittsburgh (Allegheny)	12-18-39	3,850.00
4-7-32	Farm in Luzerne County, Sweet Valley	4-7-37	300.00
4-20-36	801-3 E. Pine, Mahanoy City (Schuylkill)	4-20-44	4,600.00
2-26-40	1912 Victoria, New Kensington (Westmoreland)	2-26-45	600.00
2-13-41	140 North, Minersville (Schuylkill)	2-13-48	1,200.00
2-6-40	185 Bradford, Wilkes Barre (Luzerne)	2-6-45	525.00
4-11-48	124-6 Moultrie, Pittsburgh (Allegheny)	4-11-46	4,400.00
4-21-41	358 Meade, Wilkes Barre (Luzerne)	4-21-46	550.00
Viso			\$31,200.00
WISCONSIN:			
2-18-35	417 Marshall, So. Milwaukee (Milwaukee)	2-18-44	700.00
Viso			\$700.00

Viso \$54,925.00

NEW YORK: \$48,962.50

OHIO: \$2,350.00

PENNSYLVANIA: \$31,200.00

WISCONSIN: \$700.00

Viso \$79,000.00

BONDSAI IR ŠERAI

Bondsai Gruodžio 31, 1943 m.

Par. Value	BONDSAI	Kiek mokėta	Amortizacijos vertė
1. 25,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	\$25,001.56	\$25,469
2. 24,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—55	24,000.00	24,000
3. 8,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—55	8,000.00	8,000
4. 16,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—54	16,000.00	16,000
5. 9,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—54	9,982.81	9,286
6. 25,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—58	26,873.44	26,183
7. 50,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	50,000.00	50,000
8. 115,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	115,000.00	115,000
9. 20,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	20,000.00	20,000
10. 10,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	10,000.00	10,000

Viso \$79,000.00

BONDSAI IR ŠERAI

Bondsai Gruodžio 31, 1943 m.

Par. Value	BONDSAI	Kiek mokėta	Amortizacijos vertė
1. 25,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	\$25,001.56	\$25,469
2. 24,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—55	24,000.00	24,000
3. 8,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—55	8,000.00	8,000
4. 16,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—54	16,000.00	16,000
5. 9,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—54	9,982.81	9,286
6. 25,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—58	26,873.44	26,183
7. 50,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	50,000.00	50,000
8. 115,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	115,000.00	115,000
9. 20,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	20,000.00	20,000
10. 10,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	10,000.00	10,000

Viso \$79,000.00

BONDSAI IR ŠERAI

Bondsai Gruodžio 31, 1943 m.

Par. Value	BONDSAI	Kiek mokėta	Amortizacijos vertė
1. 25,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	\$25,001.56	\$25,469
2. 24,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—55	24,000.00	24,000
3. 8,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—55	8,000.00	8,000
4. 16,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—54	16,000.00	16,000
5. 9,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—54	9,982.81	9,286
6. 25,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—58	26,873.44	26,183
7. 50,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	50,000.00	50,000
8. 115,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	115,000.00	115,000
9. 20,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	20,000.00	20,000
10. 10,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	10,000.00	10,000

Viso \$79,000.00

BONDSAI IR ŠERAI

Bondsai Gruodžio 31, 1943 m.

Par. Value	BONDSAI	Kiek mokėta	Amortizacijos vertė
1. 25,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	\$25,001.56	\$25,469
2. 24,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—55	24,000.00	24,000
3. 8,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—55	8,000.00	8,000
4. 16,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—54	16,000.00	16,000
5. 9,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—54	9,982.81	9,286
6. 25,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—58	26,873.44	26,183
7. 50,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	50,000.00	50,000
8. 115,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	115,000.00	115,000
9. 20,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	20,000.00	20,000
10. 10,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	10,000.00	10,000

Viso \$79,000.00

11. 5,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—59	5,000.00	5,000
12. 12,500	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—72	12,517.97	12,881
13. 30,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—72	30,000.00	30,000
14. 12,500	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—72	12,500.00	12,500
15. 46,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—72	46,883.38	46,569
16. 50,000	U. S. A. Treasury Bonds 2 1/2%—68	50,000.00	50,000
17. 10,000	U. S. A. Savings Bonds "D"	7,500.00	8,100
18. 15,000	U. S. A. Savings Bonds "G"	15,000.00	15,000
19. 5,000	U. S. A. Savings Bonds "G"	5,000.00	5,000
20. 25,000	U. S. A. Savings Bonds "G"	25,000.00	25,000
21. 25,000	U. S. A. Savings Bonds "G"	25,000.00	25,000
22. 10,000	U. S. A. Savings Bonds "G"	10,000.00	10,000
23. 10,000	City of Miami, Ref. of 1940	10,976.00	10,948
24. 15,000	N. Y. C. Corp. Stock 3%—80	15,666.25	15,601
25. 9,500	N. Y. C. Corp. Stock 2%—90	9,500.00	9,500
26. 15,000	N. Y. C. Constr. Rap. Trans. 3 1/2%—78	15,262.50	15,223
27. 12,000	Chesapeake & Ohio Ry. "E"	11,956.00	11,961
28. 10,000	Chicago Union Station Co. 1-st Mtg. 3 1/2%—63	10,925.00	10,841
29. 18,000	N. Y. Central R. R. Co. Ser. "A" 4 1/2%—2013 (yr. of mat.)	21,602.50	9,720
30. 10,000	N. Y. Connecting R. R. 3 1/2%—1965	10,171.25	10,157
31. 35,000	N. Y. Westchester & Boston Ry. 4 1/2%—1946	33,853.50	5,250
32. 15,000	Louisiana & Arkansas Ry. 5%—1969	14,962.50	14,971
33. 15,000	Penn. R. R. Ser "A"	15,200.00	15,264
34. 15,000	Terminal R. R. Ass. of St. Louis 4%—1963	15,146.28	15,096
35. 15,000	Union Pacific R. R. Co. 3 1/2%—1971	14,662.50	14,705
36. 15,000	Birmingham Elec. Co. 4 1/2%—1968	14,868.85	14,888
37. 10,000	Central Illinois Elec. & Gas Co. 3 1/2%—1964	10,060.00	10,041
38. 10,000	Central Maine Power Co. 3 1/2%—1972	10,900.00	10,937
39. 5,000	Chicago N. Shore & Milwaukee R. R. 6%—1932	4,862.50	—
40. 10,000	Commonwealth Edison Co. 3 1/2%—1968	10,377.15	10,325
41. 5,000	Dayton Power & Light Co. 3%—1970	5,200.00	5,179
42. 10,000	Florida Power Corp. 4%—1966	10,625.00	10,675
43. 5,000	Gaithneau Power Co. "A" 3 1/2%—89	4,737.50	4,747
44. 15,000	Green Mt. Power Corp. 3 1/2%—63	15,450.00	15,388
45. 5,000	Iowa So. Utilities Co. Deb. 4%—79	5,268.75	5,260
46. 20,000	Jersey Cent. Power & Light Co. 3 1/2%—85	21,600.00	21,550
47. 15,000	Michigan Consol. Gas Co. 4%—63	14,763.75	14,829
48. 5,000	Michigan Consol. Gas Co. 4%—63	5,360.00	5,318
49. 20,000	Montana Power Co. 3 1/2%—86	21,175.00	21,081
50. 5,000	Penn. Elec. Co. 3 1/2%—1972	5,175.00	5,124
51. 5,000	Penn. Elec. Co. 3 1/2%—1972	5,175.00	5,124
52. 10,000	So. Natural Gas Co. 3 1/2%—1966	10,560.00	10,476
53. 10,000	So. W. Pub. Serv. Co. 4%—1972	10,825.00	10,798
54. 5,000	Texas Elec. Serv. Co. 5%—1990	5,168.65	5,131
55. 30,000	Anthracite Trust Co. 1-st Mtg. Cert. 4 1/2%—32	30,000.00	15,000
56. 20,000	Col. Venetian Stevens Bldg. — With Stock	18,950.00	5,000
57. 5,000	Michigan 26-th St. Bldg. Trust Cert. 113 Liquid.	5,000.00	—
Viso \$982,500		\$994,412.89	\$914,592

Viso \$982,500

Šerai Gruodžio 31, 1943 m.

S E R A I	Skaitčius šerų	Kiek mokėta	Rinkos Vertė
1. American Utilities Serv. Corp. of Chicago, V. T. C.	840	\$58.80	\$92.40
2. Central Elec. & Telephone Co., Common	30	30.00	61.50
3. Central West Co., Common	150	150.00	150.00
4. Kansas City Pub. Serv., Common, V. T. C.	400	—	2,000.00
5. Chicago Lithuanian Community Center Inc., Common	150	15,000.00	8,750.00
6. Columbus Venetian Stevens Bldg., Inc., Ben. Int.	240	—	—
7. Michigan & 26-th St. Bldg., Chicago Lq. Tr. Cer.	10	—	120.00
8. La Salle Wacker Corp. 1-st Mtg. Income 1967 (Closed) Detached Coupons — 1934-6 Value Undetermined.	—	—	—
Viso		\$15,238.80	\$6,173.90
Bendrai viso		\$1,009,651.69	\$928,475.90

Viso \$1,009,651.69

Paskirstymas Sekuracijų

Suvenyčių Valstijų Obligacijos	\$548,745.16	\$549,008.00
Miestų Bondsai	50,993.75	50,862.00
Geleželių Bondsai	148,578.83	107,966.00
Public Utilities Bondsai	192,145.15	186,756.00
Pramonių (Industrial) Bondsai	53,950	

SLA Reikalai ir Veikla

Kas Išties Pagelbos Ranką?...

GYVENIMAS yra neapsakomai verpetuojantis sukurs, kuriame malasi-banguoja per du bilionai visokių rasių, visokių tautybių ir visokių politinių išitikimų žmonių. Tame amžiname kalvarate sukasi ir lietuviškos kilnės per 3,000,000 žmonių. Tuos pat verpetingus sukurius pergyvename ir mes. Vienur mūsų žmonės jaučiasi laimingesni, kitur — tokie pat vargo ir priespaudos pelės, kaip ir kiti žmonės.

Sunku šiandien gyventi mūsų broliams ir seserims Lietuvoje, kuri laike trijų metų pergyvena jau trečią okupaciją. Geresnis kur kas, tačiau, yra mūsų gyvenimas čia, laisvojoje Amerikoje. Čia mes, kol kas, apsirūpinę visokio. Mums nestokuoja laisvės, maisto, gražaus aprangalo ir gražių gyvenimui patalpų. Tačiau, kai kada, pristokuoja pagelbos rankos, kuri žmogui reikalinga tuomet, kai jį, kadir laimingai gyvenusį, išrinka nelaimė. Kas tuomet ištiesia tą pagelbos ranką? Lietuvis lietuviui? Taip. Bet buma ir tokių atsitikimų, kad ir lietuvis lietuvi, del tam tikrų aplinkybių, užmiršta.

Tačiau yra Amerikoje tokia organizacija, kuri niekuomet neužmiršta savo brolio nario ir bendrai lietuvi, kuri taipgi neužmiršta ir lietuviškųjų reikalų. Ta organizacija yra mūsų Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Tai seniausia ir lietuviškiausia lietuvių organizacija.

Taip, Susivienijimas ištiesia pagelbos ranką netik savo nariams, netik kitiems geros valios žmonėms, bet ir lietuviškiems reikalams. Štai, neseniai praėjus SLA 43 seimas paaukojo \$2,000 Lietuvos vadavimo reikalams. Tas pats seimas taipgi \$2,000 paskyrė lietuvių šelpimo reikalams. Tai didelės dovanos! O panašių dovanų SLA per visą savo gyvenimą, tokiems pat reikalams, išaukojus, išdovanojus daug tūkstančių dolerių.

Kas išties pagelbos ranką? Kas išties, o kas ne, bet mūsų Susivienijimas visuomet buvo ir visuomet bus pirmutinis. Todel, broli ir sesute, kuris ir kuri dar nepriklausote prie šios organizacijos, argi neverta ir jums prie jos priklausyti? Daugiau, negu verta! Tie lietuvi, kurie prie SLA priklauso — pilnai žino, ką mūsų Susivienijimas yra atlikęs ir ką pagelbos rankoje gali del kiekvieno atlikti. Jie žino, kad SLA ranka toli siekia. Jie žino, kad tos pagelbos rankos SLA nesigaili bile kokiam patriotiškam lietuviškam reikalui.

Kurie dar nepriklausote — stokite į mūsų eiles! Jums esant su mumis, mūsų tūjejos bus dar stipresnės, mūsų pagelbos ranka sieks dar toliau, mes galėsime pagelbėti dar daugiau netik savo nariams, netik lietuviams, bet ir visai mūsų tautai. Mes visi, bendrai veikdami, iškovosime ir Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę. Mes dar galingsnę pagelbos ranką galėsime ištiesi ir jos žmonėms, kurie pergyvena didelį vargą, kančias ir skurdą.

SLA Patriotas.

SLA Antro Apskričio Piknikas

SLA antras apskritis rengia didelį metinį pikniką, kuris įvyks sekmadienį, rugpjūčio 27 d., Lake Chauncy Parke, Westboro, Mass. Pikniko pradžia 1 val. popiet. Visą laiką gros Jono Dirvelio orkestras.

Kviečiame visus lietuvius dalyvauti šiame SLA antro apskričio piknike, ir užtikriname, kad atvykę turėsite labai smagią gegužinę.

Šiame piknike kalbės naujas SLA prezidentas adv. V. F. Laukaitis ir buvęs SLA prezidentas adv. F. J. Bagočius. Turėsime taipgi gerą dainų programą. Dainuos worcesteriečių Aušrelės choras, Jonui Dirveliui vadovaujant, ir southbostoniečių Gabijos choras, Stasio Pauras vedovybėje.

Prie visko bus gerų užkandžių ir visokių gėrimų. Todel dar syki kviečiame visus atvažiuoti į šį pikniką ir kartu su kitais lietuviams smagiai laiką praleisti.

Kelrodis: Lake Chauncy randasi prie Boston-Worcester automobilijų kelio, Route 9, kur tą kelią perkerta Lyman Street. Važiuojant nuo Bostono, reikia sukintis Lyman gatve į dešinę, o važiuojant nuo Worcesterio — sukintis į kairę.

Busai iš Bostono eina iš Park Square. Reikia imti Worcesterio busą ir išlipti prie Lake Chauncy, Westboro. Iš Worcesterio reikia imti Bostono busą iš Worcester Square iki Lake Chauncy, Westboro. Visus atsilankyti kviečia Komitetas.

S. L. A. Kuopų Veikla

Melrose Park, Ill.

SLA 125 Kp. Piknikas

SLA 125 kuopa rengia draugišką pikniką rugpjūčio 27 d., Alenos darže, prie Grand Avenue ir Mannheim Road.

Vieta visiems gerai žinoma ir transportacija gera: kurie neturi ar negalės savais kerais važiuoti, tie galės nuvažiuoti specialiais kuopos pasamdytais kariais. Karai išvažiuos nuo Broadway ir Lake gatvių pirmą val. popiet ir vėliau. Nuvėž už 10 centų į daržą.

Todel kviečiame visus kuopos narius, draugus, vietinius ir apie linkės lietuvius atsilankyti, o visi busite nuosirdžiai pavašinti.

Vasara jau kaip ir baigiasi, o šiemet piknikų nebus daugiau rengiama. Todel kviečiame visus ir visas atvažiuoti į SLA 125 kuopos draugišką pikniką.

M. S.

New Kensington, Pa.

SLA 192 Kp. Išvažiavimas

SLA 192 kuopos trečias išvažiavimas šią vasarą įvyks rugpjūčio 27 dieną. SLA 192 kp. turėjo du išvažiavimus ir abu gerai pavyko — atliko gražaus pelno. Dabar turėsime trečią išvažiavimą Pic-cakin darže. Važiuojant į Kenkalk reikia pasisukti po dešinę. Kurie atsilanko į kiekvieną išvažiavimą, tai tiems gana gerai žinoma vieta, o kurie dar nebuve — tēmykite iškaba, į Kenkalk važiuojant po dešinę pusei. Busimame išvažiavime turėsime visokių gėrimų, o prie gėrimų ir skanių užkandžių. Taipgi geriausias orkestras gros visokius šokius — moderniausius amerikoniškus ir lietuviškus suktinius, net ir klumpakojus.

SLA 192 kp. nariai kviečiame vietinius ir apie linkės lietuvius ir lietuviutes atsilankyti į newkensingtoniečių išvažiavimą. Užtikrinu, kad visi turėsime gana linksmus laikus. Pelnas, kurį padarysime rugpjūčio 27 dienos išvažiavime, bus del SLA jaunuolių, tarnaujančių Dėdės Samo karo tarnyboje ir vargstančių už mūsų visų laisvę. Visą pelną paskyrsime vien tik kareiviams ir WACS. Todel malonėkite skaitlingai dalyvauti viršminėtame išvažiavime, kad po gražesnę dovanėlę galėtume del mūsų karžygių ir WACS pasiųsti, kas jiems bus labai miela, kada mes, namie budami ir visko pilnai turinti, neužmirštame ir savo brangių vaikų, kurie išskirityti po tolimas šalis. Raminkim mūsų brangius

karius: siųskime jiems laiškų ir dovanėles, arba pinigų, o tas jiems bus labai miela ir linksmas.

Lai gyvuoja skaitlinga publika, SLA 192 kuopos išvažiavime rugpjūčio 27 dieną!

Jei ir lytu, vistiek išvažiavimas įvyks, nes yra užtektinai vietos apsisaugoti nuo lietaus.

SLA 192 Kuopos Koresp.

Brooklyn, N. Y.

SLA 38 Kp. Susirinkimo

SLA 38 kuopos susirinkimai įvyksta Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubo salėje, 280 Union Ave., kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį, 7:30 val. vakare. Liepos mėnesį pirmas ketvirtadienis tai buvo viena karščiausių dienų, todel SLA seimo delegatų raportus išvėliau nariai susirinkimo rugpjūčio mėnesio susirinkime, kuris buvo gana gyvas.

Raportus išdavė delegatai Jonas Valaitis ir Antanas Mikalauskas: pirmasis yra SLA Apšvietos Komisijos narys, o antrasis buvęs SLA vice prezidentas. Gyvi ir išsamsų raportai sukėlė daug diskusijų ir klausimų, ypač del konversijos plano, kuris, pasirodo, domina visus narius daugiau, negu gali atrodyti. Tėvynės skaitytojams jau žinoma seimo eiga ir nutarimai, apie ką buvo kalbėta. Įdomu pabrėžti, kad poseiminiai ir priešeminiai susirinkimai visada buna įdomesni ir gyvesni.

Butų gerai, kad SLA Centras ir pati Tėvynė pateiktų trumpai, aiškiai ir išsamiai nariams ganėtinai žinių apie konversiją, kad visų kuopų nariai susirūpintų su naująja bukle. (Apie tai bus plačiai rašoma po to, kai komisija išdirbs persikėlimo planus. — Red.)

J. Valaitis.

Cleveland, Ohio

SLA 14 Kuopos Veiklos Veikimo

Kadangi dabar didžiama narių yra įsikinkę į karo pramonės darbus, kur reikalaujama ilgesnių valandų, negu paprastu laiku, o dar prisidėjus vasaros karščiams, tai į kuopos susirinkimus nariai mažai lankosi. Bet šiuo sykiu turėjome biskį skaitlingesnį susirinkimą, nes veiklesnieji nariai daugiau žingeidaudami SLA veikla norėjo išgirsti delegatų raportus ir pasidalinti įvykusio seimo įspūdžiais.

Iškilusius delegatų raportą, kuris buvo priimtas vienbalsiai, pasirodė, kad ne visi delegatai dalyvavo seime, tai kilo naujas klausimas, ką daryti su tais pinigais, kurie buvo paskirti iš šio padengimui dalies kelionės lėšų? Tarpe kitų sumanymų, delegatė M. Miščikienė sumanė, kad būtų įsteigtas SLA 14 kuopos kareiviams fondas ateinančioms Kalėdoms dovanoms mūsų kuopos kareiviams, kurių randasi jau

17 S. V. kariuomenėje. Tad šis sumanymas buvo priimtas ir įsteigtas aukščiausias fondas, paskiriant į jį tuos pinigus, kurie nesuvertoti delegatų. Be to, veik kiekvienas narys, dalyvavęs šiame susirinkime, sudėjo po \$1. Todel pasekmės yra gero ir fondas jau turi gerą pradžia, kuri žymiai auga. Yra taipgi pageidaujama, kad kiekvienas kuopos narys prisidėtų prie šio svarbaus sumanymo. Tuo atžymėsime, kad mes atjaučiame savo jaunimą ir neužmirštame tų, kurie tikrai labai laukia žinutės arba dovanėlės iš savo draugų ar pažįstamų.

K. Štampas.

Rockford, Ill.

SLA 77 Kuopos Veikla

SLA 77 kp. susirinkimas įvyko rugpjūčio 6 d. Visų pirma turėtu atitaisyti klaidą, kuri įsikverbė praėjusio korespondencijoj ir susirinkime buvo man pastebėta, del ko aš taip sumažinau įėjus pikniko birželio 11 d.: pelnas \$223.10, o korespondencijoje paduota tik \$23.10.

Šiuo kartu turime du ligo-nius: K. Pukelį ir Mariją Ružienę. Atsimaldavo brolis Vileišis ir sesė Kučiauskienė.

Sesė Ružienė ištkio nelaimė: rugpjūčio 5 d. paslydo ant laiptų ir i cemeną apsidaužė veidą ir nulažė tiesės rankos du pirštus. Mes didžiai apgailestaujame sesės Ružienės, ištkio nelaimės. Sesė Ružienė yra pavyzdinga moteris, gera šeimininkė, gera darbininkė lietuvių veikime, ypatingai S. L. A. 77 kp. Ji taipgi daug dirba del Raudonojo Kryžiaus ir visuomet rami. Tikrai mes pasigesime jos mūsų kuopos veikime. Linkime jai greito pasitaisymo.

Iš rengiamo mūsų SLA 77 kuopos kvarteto pagarbos bankieto koncerto ju 25 metų tarnavimo SLA 77 kuopai, rugs. 10 d. Šv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje, buvo pranešta, kad viskas eina gerai: tikėtai jau gatavi del platinimo, vakarienė bus pirmos klesos, del koncerto jau gauti pirmieiliai dainininkai kaip iš vietinių, taip ir iš Chicago. Paimta geras orkestras Jene and Bill. Įžanga \$1, o į šokius tik 35c. Žinoma, tikimės daug publikos. Daug kas pašalinai perka tikietus gana anksti, Na, o S. L. A. 77 kuopos nariai tai tikrai visi bus, nes kitaip būtų didelė gėda, jei nedalyvautų parengime, kaip SLA 77 kp. kvartetui pagerbti, kuris iš-tarnavo 25 metus ne tik SLA 77 kp., bet ir kiekvienai lietuvių garbės vertai organizacijai.

Šiam parengimui buvo rinkta darbininkai ir tai beveik visi aštuoni apsiėmė liuosnoriai. Kadangi moterų nedaug buvo šiame susirinkime, tai atidėjome ant sekancio susirinkimo rugs. 3 d.

Toliau sekė raportai iš ALT Rockfordo skyriaus. Atstovai

broliai Deltuva ir Aleksynas pranešė, kas iki šiol nuveikta. Drabužių surinkta jau nemažai, taipgi pinigiskai rodo Rockfordo skyriaus buvo su stambiausia auka Chicago lietuvių konferencijoje — \$150.00. Ateity manome dar sparčiau darbuotis, nes gal jau netolimoje ateity galėsime pasiųsti į Lietuvą kaip drabužių, taip maisto. Taipgi kalbėjo ir brolis Bacevičius, direktorius šios apie linkės Bendro Lietuvių Šelpimo Fondo. Jo kalba buvo, tai skatinimas prie geresnio veikimo, kad sukėlus didesnį fondą Lietuvos sušelpimui. Tie, kurie norėtų aukoti drabužius, jei paranku, prašau priduoti kun. K. Juozaitis, arba P. G. Aleksynas, 1516 Broadway.

SLA 77 Kp. Korespondentas.

Chicago, Ill.

SLA 217 Kuopos Veikimai

Per kurį laiką nieko nebuvo rašoma apie mūsų kuopos aktivumą, bet pasirodė, kad mes šiek-tiek darbuojamės. Taigi, visų pirma, turėjome pagerbimo vakarėlį gegužio 28 d. del naujų narių. Pasiitakė, kad diena labai buvo šilta, bet nepaisant oro, atsilankusieji nauji ir seni nariai bei svečiai buvo pavaišyti skaniais užkandžiais ir gėrimais, ir visi linksmai praleidome laiką.

Liepos susirinkime mūsų delegatės, Mrs. P. Gribas ir Mrs. A. Wesbar, išdavė pilną raportą iš buvusio seimo. O yra pavyzdinga moteris, gera šeimininkė, gera darbininkė lietuvių veikime, ypatingai S. L. A. 77 kp. Ji taipgi daug dirba del Raudonojo Kryžiaus ir visuomet rami. Tikrai mes pasigesime jos mūsų kuopos veikime. Linkime jai greito pasitaisymo.

O dabar, mūsų kuopa rengiasi prie metinio pikniko, kuris įvyks rugpjūčio 20 d. Ryan Woods, 87-th ir Western Avenue. Pradžia 2 val. popiet. Vieta yra graži ir kadangi šiomis dienomis ne visi galime važinėti automobiliais, tai į Ryan Woods yra labai patogų atvažiuoti gatvekarais. Komisija, kuri susideda iš Mrs. P. Gribas, Mrs. A. Wesbar ir Jurgo Glovecko, yra prisirengusi visus narius, jų šeimas ir svečius pavaišinti aluėiu ir užkandžiais, šokėjus ir dainininkus palinksinti su muzika, o dar kitus — kortų lošimais ir šaip draugiškai laiką praleisti.

Komisija ir valdyba kviečia visus narius į šį kuopos išvažiavimą, ir būtų labai malonu, kad kiekvienas narys nors po vieną svetį atsiveštų, nes tokiu būdu prisidėtume prie padarymo šio mūsų metinio pikniko linksmesniu ir pasekmingesniu. Suprantama, kad ne visos pramogos yra pasekmingos, bet jei visi sykiu dirbsime, vieningai ir pasirįžę, tai daug galėsime nuveikti ir pasekmės bus pelningos. Taipgi, vandan pikniko rengimo komisijos ir kuopos valdybos, kviečiam visi į mūsų metinį išvažiavimą rugpjūčio 20 d., Ryan Woods. Koresp.

Ansonia, Conn.

SLA 4 Apskr. Išvažiavimo

SLA 4 apskričio metinis išvažiavimas įvyko liepos 9 d. Linden parke, Union City, Conn.

Diena buvo graži ir įėjus į parką, metėsi į akį gražus lygus, medžiais apaugęs parkas, su žiemine ir vasarine sale. (Tai yra vietos lietuvių nuosavybė.) Orkestras griežė, bet šokikų mažai. Kiti apstoje bufetą vėsinosi gėrimais. Nuėjus į žeminės salės apačia, matėsi svečiai prie baro vaišinosi alum. Taip kad publikai pasisklandžius plačiai atrodė nedaug. Matėsi svečių daugiausia veikėjū iš Waterbury, Hartford, New Britain, New Haven, Bridgeport ir Ansonijos. Praeity į 4 apskričio išvažiavimus suvažiuodavo daug svečių busais, o dabar negalima ir automobilius turintiems važiuoti — gazo truktas. Tačiau, kaip girdėtis, dar atliks pelno del apskričio reikalų ir kokiam geram tikslui paaukoti.

Apie 6 val. apskričio pirm., S. Bujanauškas, per garsiakalbį pranešė, kad prasideda kalbos. Perstatė apskr. valdybos narius pakalbėti: M. Vokietaitį ir J. Dičkienę, iš New Haven, J. Radzevičių iš Ansonia. Taipgi kalbėjo dr. Colney, iš Waterburio.

Perstatytas teisėjas W. F. Laukaitis, SLA prezidentas. Jis pradėjo savo kalbą su juokais, paskui rimtai gražiai pakalbėjo. Vienybės red. Juozas Tysliava pasakė labai jaudinančią kalbą, paliesdamas Susivienijimą ir Lietuvą.

Išvažiavimo surengime darbovisi SLA 11 kuopa iš Waterburio, ir šios kuopos korespondentės p. Motiečius, vardu Tėvynėje pažymėjo. Aš dar pridėsiu, kad vyriausieji rengėjai buvo SLA 4 apskr. pirm. S. Bujanauškas ir org. J. Radzevičius iš Ansonia, kuriems prisiejo gerai padirbėti, kad išvažiavimas įvyktų. Taipgi SLA 66 kp. iš Ansonia darbininkai išvažiavime dirbo sekanti: O. Vaillionienė, M. Radzevičienė, V. Barštienė, M. Jokubauskienė, O. Kuleklienė ir J. Paltanavičius. Šiems darbuotojams reikia pasakyti širdingai ačiū!

Dabar išvažiavimui praėjus, visi čia reikia pasitenkinimo atsilankę į pikniką, tik bolševikuojanti lietuviai sako, kad Juozas Tysliava juos užgavęs, buk kam jis sakė, kad Rusija turi leisti Lietuvai būti nepriklausoma. Klausant šių žmonių kalbų, net keistai atrodė: matytis bolševikuojanti spauda prikėlė pas juos praities lietuvių vergijos dvasią, kad lietuviai be kitų priespaudos negali gyventi. Praeity mokslo vyrai yra išsitarę, kad lietuviai yra minkšta "tešla" — gali daug ką iš jų nulipinti. Vardan pikniko rengimo komisijos ir kuopos valdybos, kviečiam visi į mūsų metinį išvažiavimą rugpjūčio 20 d., Ryan Woods. Koresp.

J. Marčionis.

SLA Seimo Protokolas

(Taša nuo 4 pusl.)

Fereitam, 1942 m., seimui raportuotas balansas buvo \$515,439.64. Reiškia, bėgy pastarųjų dviejų metų morgiečių suma sumažėjo \$70,702.64.

Visi morgiečiai moka nuosimtį ir visi yra gerame stovy.

BONDSŲ IR SĖRŲ APYVARTA

Nupirkti Bondasai Bėgy 1942 Metų

Par value	BONDSAI	Mokėjome
\$24,000	1) U. S. Treas. Bonds, 2 1/2% of 1952-55, due June 1955	\$24,000.00
8,000	2) U. S. Treas. Bonds, 2 1/2% of 1952-55, due June 1955	8,000.00
25,000	3) U. S. A. Savings Bonds, issued 8-1-42, Def. Ser. "G", 2 1/2% — 1954	25,000.00
25,000	4) U. S. A. Savings Bonds, issued 8-1-42, Def. Ser. "G", 2 1/2% — 1954	25,000.00
46,000	5) U. S. Treasury Bonds, 2 1/2% — 1967-72, due 1972	46,000.00
58,000	6) U. S. Treas. Bonds, 3 1/2% — 1963-68, due 1968	58,000.00
5,000	7) Pennsylvania Electric Co., First Mtg. Bond, 3 1/2%, due Jan. 1972	5,176.00

Par value	BONDSAI	Mokėjome
5,000	8) Pennsylvania Electric Co., First Mtg. Bond, 3 1/2%, due 1972	5,176.00
Viso \$188,000		\$188,939.38
Parduoti Bondasai 1942 m.		
Par value	BONDSAI	Pelnas arba nuostolis
\$5,000	H. O. L. C. 2 1/2%, 1942-44	
	Mokėta \$5,106.25, gauta \$5,017.18	(\$89.07)
41,800	U. S. Treasury, 2 1/2%, 1960-65	
	Mokėta \$44,318.76, gauta \$46,019.19	\$1,700.43
10,000	Michigan State Highway, 4 1/2%, 1942	
	Mokėta \$10,055.96, gauta \$10,000.00	(\$55.96)
10,000	Illinois State Serv. Corp., 4 1/2%, 1942	
	Mokėta \$10,100.00, gauta \$10,000.00	(\$100.00)
	(Nuostolis)	(\$245.05)
	Pelnas	\$1,700.43
	Mokėta	\$69,580.99
	Gauta	\$71,036.37
	Pelno	\$1,700.43
	(Nuostolis)	(\$245.05)
Nupirkti Bondasai Bėgyje 1943 m.		
Par value	BONDSAI	Mokėjome
\$80,000	U. S. A. Treasury Bonds, 2 1/2%, due 1969, Opt. 1964	\$80,000.00

Par value	BONDSAI	Pelnas arba nuostolis
115,000	U. S. A. Treasury Bonds, 2 1/2%, due 1969, Opt. 1964	115,000.00
20,000	U. S. A. Treasury Bonds, 2 1/2%, due 1969, Opt. 1964	20,000.00
10,000	U. S. A. Treasury Bonds, 2 1/2%, due 1969, Opt. 1964	10,000.00
5,000	U. S. A. Treasury Bonds, 2 1/2%, due 1969, Opt. 1964	5,000.00
10,000	U. S. A. War Savings, Series "C" 2 1/2%, due 1955	10,000.00
10,000	City of Miami, Fla., 3 1/2%, due 1964	10,575.00
10,000	Central Maine Power Co., 3 1/2%, due 1972	10,900.00
5,000	Gatineau Power Co., 3 1/2%, due 1969	4,737.54
10,000	Southwestern Public Service Co., 4%, due 1972	10,825.04
\$245,000		\$247,037.50
Parduoti Bondasai 1943 m.		
Par value	BONDSAI	Pelnas arba nuostolis
\$15,000	City of Detroit Refunding, 2 1/2%, 1959	
	Mokėta \$15,110.89, gauta \$15,057.50	(\$53.39)
5,000	New York City Rapid Transit, 3 1/2%, 1955	
	Mokėta \$5,092.39, gauta \$5,947.40	855.01

Par value	BONDSAI	Pelnas arba nuostolis
15,000	New York City Constr. Rap. Trans. 3 1/2%, 1954	
	Mokėta \$15,188.58, gauta \$16,692.05	1,503.47
10,000	New York City Constr. Rapid Tr. 3 1/2%, 1954	
	Mokėta \$10,125.72, gauta \$11,128.04	1,002.32
5,000	Seattle Wash. Mun. Light & P. LTA, 4%, 1948	
	Mokėta \$5,200.00, gauta \$5,562.50	362.50
10,000	Chicago N. Western Ry. 3 1/2%, 1967	
	Mokėta \$9,911.87, gauta \$3,598.00	(6,313.87)
7,000	N. Y. N. H. & Hartford R. R. 4 1/2%, 1967	
	Mokėta \$6,863.97, gauta \$2,936.50	(4,057.47)
13,000	Southern Pacific Oregon Lines 4 1/2%, 1977	
	Mokėta \$6,015.00, gauta \$7,891.00	1,876.00
1,000	Idaho Power Co., 3 1/2%, 1967	
	Mokėta \$1,092.85, gauta \$1,045.00	(47.85)
3,000	Idaho Power Co., 3 1/2%, 1967	
	Mokėta \$3,285.75, gauta \$3,135.00	(150.75)
5,000	Northern Indiana Publ. Ser. 3 1/2%, 1969	
	Mokėta \$5,000.00, gauta \$5,312.50	312.50
4,000	Anthraccite Trust Co. Mtg. Cert., 4 1/2%, 1932	
	Mokėta \$4,000.00, gauta \$4,000.0	

Amerikos Lietuvių Veikla

So. Boston, Mass.

Svarbūs Parengimai

Kadangi per kiek laiko nesimatė laikraščiuose jokių žinių iš Bostono lietuvių veikimo, todėl maniau, kad visi darbuotojai, budami užtimi karo darbais, tuo metu neturi laiko veikti, o nesant veikimo — nėra ką ir į laikraščius rašyti. Todėl aną vakarą, sugrįžęs iš darbo, sumaniau nuvažiuoti į Bostoną ir persitikrinti, kaip ištikrųjų tenai yra. Nuvažiavęs, susiradau keletą veikėjų ir, ilgai nelaukęs, užklausu, kas gero girdėti iš lietuvių veikimo? Kodel laikraščiai taip mažai rašo apie Bostoną? Gavau atsakymą, girdi: Veikiame kiek aplinkybės leidžia. Kas liečia žinias iš mūsų padangės, tai korespondentų kaltė.

Sandaros 7 kuopa turi keletą reporterių, bet visi yra darbai užimti ir, dirbdami ilgas valandas, neturi laiko. Juozas Arlauskas buvo gabus tame darbe, kol nenuėjo į biznį, ir dabar vien žiuri, kad patenkinti kostumerius. Apie parąšymą į laikraščius visai pamiršo.

Kaslink parengimų, tai turėsim net tris vieną paskui kito.

Pirmas parengimas, tai Sandaros pirmo apskrįčio išvažia-

vimas, kuris įvyks rugpjūčio 20 d., Keistučio Parke, East Dedham, Mass. Antras parengimas įvyks rugpjūčio 26 d., Lietuvių Svetainėje, kampas E ir Silver Sts., So. Bostone. Tai bus iškilmingos priimtuvės SLA prezidento p. V. F. Laukaičio. Priimtuvės busiančios su skania vakariene, dainomis, muzika, šokiais ir įvairiais gėrimais. Todėl ir aš neiškęsiu nedalyvavęs.

Rugpjūčio 27 d. įvyks SLA 2 apskrįčio metinis išvažiavimas, Lake Chauncy Parke, Westboro, Mass. Kadangi į SLA 2 apskr. išvažiavimus viasada yra kviečiamos SLA kuopos, esančios Mass. valstijoje oficialiai dalyvauti ir dirbti, tuo metu suplaukia visi tikrieji lietuviai ir išrodo, kad budamas tame metiniame išvažiavime esi tarpe savųjų. Siemet, kaip ir pirmiau dainuos du chorai: Gabijos ir Aušrelės. Kalbas pasakys žymios ypatos.

Taigi, tiek sužinojau ir tiek parašiau, F. K.

Laimėjo Dovanas

Lietuvių Radio Korp. 10 metų sukaktuvių piknike, kuris įvyko Lake Chauncy parke, Westboro, Mass., liepos 30 d., dovanas laimėjo šie: \$200 kailinį koutą laimėjo F. Irene Piccio iš E. Boston; Colonial Fred Gramer iš Bostono;

Maple Bedroom Set — F. Porcelain Top Kitchen Set — H. W. Rich iš Quincy; Studio Couch — Mrs. Eugenia Nawazelski iš W. Hanover; Gold Inlaid Dinner Set — C. Schadwald iš Rockland; 25 piece Stainless Steel Cutlery Set with Chinese Red Handles — G. Ellen Marie Zawalich iš Worcesterio; \$25 U. S. Defense Boną — Mrs. Anna Brennan iš Somerville. Lietuvių Radio Korp. "Pin-Up" Girl kontestą laimėjo panelė Olga Butėnas iš Lawrence.

Lietuvių Radio Korp. praneša, kad ji rengiasi prie antro 10 metų sukaktuvių pikniko ir Bond Rally, kuris bus rugšėjo 17 dieną, Montello Tautiškam Parke. Šis piknikas taip turės puikių dovanų. Programas bus skirtingas nuo praeito pikniko. Bus daug ko pamatyti ir išgirsti.

Steponas Minkus.

New York, N. Y.

Lankėsi Svečiai

Rugpjūčio 13 d., Waldorf Astoria viešbuty įvyko Amerikos Lietuvių Sėpimo Fondo direktorių susirinkimas, kuriame dalyvavo visi 21 direktorius arba jų pavaduotojai ir nemažas burys veikėjų. Ta proga rugpjūčio 14 dieną Tėvynės redakcijoje ir SLA Centre lankėsi šie svečiai, dalyvavę minime susirinkime: buvęs SLA prezidentas St. Gegužis ir jo dukrelė Genovaitė Gegužutė iš Mahanoy City, Pa.; P. J. Zuris (lydimas SLA Apšvietos Komisijos nario J. Valaičio) iš Cleveland, Ohio; Nora Gugienė iš Chicago, Ill. ir V. J. Količienė iš Pittsburgh, Pa.

Tą pačią dieną lankėsi ir kai kuriuos svarbius reikalus atliko SLA prezidentas V. F. Laukaitis ir išdinininkas K. P. Gugis.

Rugpjūčio 11 d. lankėsi buvęs brooklynietis J. Stilsonas, kuris dabar dirba prie Lietuvių Žinių, Pittsburgh, Pa. Jis buvo atvykęs pas savo šeimą Brooklyne kelioms dienoms paatostogauti.

Brooklyn, N. Y.

Brooklyno Lietuvių Gražus Pasirodymas

Dėka iniciativai New Yorko Department of Parks, dalyvaujant Federaliam OWI ir League of American Composers, panašiai kaip ir praeitais metais, ir šiomet įvyko muzikalis Greater New York vasaros festivalis, kuris turėjo tikslo supažindinti publiką su kitų tautų folkloru, kiek tas liečia liaudies dainas ir šokius.

Liepos 18 d., New Yorko Central Park gerai žinomajame Mall, šešių tukstančių minios akivaizdoje, turėjo progos pasirodyti įvairios amerikiečių muzikalės grupės; tame skaičiuje lietuviai, švedai, greekai ir italai. Kitą dieną festivalis buvo Brooklyne, Prospect Park.

Lietuviškojo programo dalį gražiai vedė Angelių Karalienės parapijos vargonininkas p. P. Dulke su jo gabiai dirguojamu Jungtinių New Yorko lietuviškųjų parapijinių choru. Šią grupę sudarė Angelių Parapijos Choras. Apreiškimo Parapijos Choras, Sv. Jurgio Parapijos Choras ir Mas-petho Viešpaties Jezaus Atsimainymo Parapijos Choras. Prie muzikaliu programo su dideliu pasisekimu maloniai prisidėjo mūsų žinoma solistė Barbora Darlys.

Maloni ir įvairi lietuviškos dainos prezentacija žavėjo visus klausytojus. Aiškiai jau-tėsi, kad didelio įspūdžio pagauti, klausytojai skirstėsi su

dideliu nenoru. Lietuviškos grupės dalyvių ir muzikaliu programo punktus vaizdžiai komentavo mūsų radio kalbėtoja panelė Marijona Kižytė. LAIC.

Išvyko į Tennessee

Plačiai žinoma Violeta Tamkiutė-Prunskienė, ilgus metus buvusi muzikos mokytoja, pianistė, dainininkė ir chorvedė, dirbusi SLA Centro raštinėje ir valdžios įstaigose, užpraieitą savaitę atsisakė iš savo pareigų valdžios įstaigoje ir

rugp. 10 d. išvyko gyventi pas savo vyrą, karį Joną Prunskį į Clarsville, Tennessee.

New Yorkas jos pasiges. Ypač pasigenda jos nuo to laiko, kai ji vedė Lietuvos Daina chorą, kuris iš 62 New Yorko chorų buvo laimėjęs New York Journal pripažinimą, kaip New Yorko geriausia choro.

Linkime dainininkei Violetai Tamkiutei-Prunskienei kodau-giausia laimės pietuose ir taipgi kelti lietuvių meną ir tenai, kur lietuvių yra mažai. J. Valaitis.

Springfield Planas

Springfield, Mass., yra tipingas Amerikos miestas šis suvirš 150,000 gyventojų. Jame gyvena netik daug pavyzdžių amerikiečių, bet ir žmonės iš įvairių šalių. Net 18,000 gyventojų yra britų kilmės arba gimimo; 21,000 airių-amerikiečių, 8,000 žydų iš Rusijos, Lenkijos, Vokietijos ir kitų šalių; 5,000 vokiečių-amerikiečių, ir daug lenkų, skandinavų, grekų, rusų, ukrainiečių, armenų, lietuvių ir 3,300 negrų.

Bet Springfieldas skiriasi nuo kitų Amerikos miestų panašios kompozicijos savo dramatiškame išbandyme pilietinės pabūkos, kurios pirmą kartą Springfielde buvo įsteigtos didelėje skalėje. Tų pamokų svarbiausias tikslas yra išvengti visokią diskriminaciją, neapykantą ir nesupratimus tarpe rasų ir įvairių tautų žmonių.

Priešo vartojimas visokios neapykantos kaip ginklo mus suskaldyti ir sumaišyti kreipė visos tautos dėmesį į "Springfield Planą", kaip jį mokslininkai visoje šaly vadina. Planas stengiasi išmokyti žmones, kaip draugiškai gyventi demokratijoje.

Springfield Planas pradėtas prieš penkis metus, nors dar per kitus penkis metus visoki ir įvairūs bandymai buvo mėginti. Planas liečia visą viešos mokyklos sistemą iš 25,000 mokinių ir 1,000 mokytojų 39 miesto mokyklose, bet išsivystymas to plano pritraukė beveik kiekvieną organizaciją, kuri įdomavosi visuomenės gerove.

Visa mokyklos sistema perorganizuota ir ji sukasi apie vieną centrinį punktą — pilietybės apšvietą. Stengiamasi supažindinti visus mokinius su visų tautų papročiais ir priimti vienas kitą kaip amerikiečiai be paisyimo rasės, spalvos ir ekonominio stovio. Pradinėse klasėse mokiniai studijuoja kaip "gyventi ir mokintis" kartu, ir bendrą supratimą demokratijos. Kada jie mato, kiek įvairių tautų žmonių prisidėjo prie civilizacijos, tada jie pradeda įvertinti, ką Amerika reiškia. Jie simpatingai žiuri į visus kitus žmones, suprastami kaip šie žmonės prisidėjo prie Suv. Valstijų ir savo miesto išsivystymo.

"Senior High School" jie pradeda analizuoti bėgančias problemas ir apie propagandą, studijuoja visas neapykantas ir kaip atsiekti objektivų nusistatymą.

Rasinį toleravimą ne pamokslais, bet gyvenimo patyrimais moka. Pav. su pagelba vietinio muziejaus, mokiniai galėjo studijuoti įvairių tautybių apeigas. Vienoje mokykloje, Kalėdų laik, žydai ir krikščionys nutarė bendrai rengti Christmas-Chanukkah spektaklį, kuriame perstatyme dalyvavo žydų ir kitų tautų vaikai. Panašumas tarpe dviejų festivalių buvo pabrėžtas, ne skirstomai įrodyti; vaikai matė daugiau panašumo tarpe kudio Kristaus gyvenimo ir apysaką Hannah ir jos sunų. Įvykis buvo toks, pasekmingas, kad

dabar yra metinis įvykis, ir 40% mokinių (žydai) mokyklose, kurie pirmiau niekad neprisidėjo prie Kalėdų veikimų, dabar kasmet dalyvauja.

Yra vartojami būdai įvairiausi mokinti vaikus. Vykdin-tojai plano savo patyrimu žino, kad nedemokratiniai nusistatymai yra pasekmės įtekmių apielinkėje, namuose, ikimokykloje, ir net bažnyčioje. Viskas apsarvysta mokykloje analizuota ir paaiškinta.

Vienas budas atakuoti rasinę neapykantą yra priversti mokinius studijuoti karo nelaimių sąrašus ir vardus vyrų ginkluotose įjėgose, kurie buvo apdovanoti medaliais už narsumą. Sužinojė, kiek iš mūsų kareivių ir jureivių turi svetimai skambančius vardus, mokiniai mato, kad ne vien Smiths, Browns, Robinsons sudaro šią šali.

Ir vaikai studijuoja kontribucijas, kurias krikščionys, žydai, negrai ir balti davė mūsų šaliai. Mokiniai kalbėjo su svetimtaučiais Springfielde ir savo išpužius aprašo savo raportuose. Senesni mokiniai aprašė ir iliustravo gyvenimą gyventojų, kurie atvyko iš kitų šalių. Viena knyga "Pioneer Spirits" paaokota "daugybei žmonių kitų tautų, kurie atvyko į mūsų miestą tapo tikri kaimynai, tikri amerikiečiai".

Dr. John Ganrud, sunus norvegų imigrantų, daugiausiai prisidėjo prie šio plano įvykdinimo. Dr. Ganrud yra viršininkas Springfield mokyklų. Trejais metais po įvyk-dinimo plano, negras buvo paskirtas mokytoju. Net pats Ganrud negalėjo spėti pasekmių, bet visokių rūšių civilės grupės gyrė tą planą.

Ypatingai daug nuveikta iš-naikinti neapykantą prieš žy-dus ir negrus, netik mokyklo-se, bet ir visoje apielinkėje. Darbdavis prašė studento "darbų" direktoriaus jam pasiūdyti stenografą. Atėjo jauna negraitė. Kada jis užklausė, kodėl jam juoduk buvo pasi-usta, gavo atsakymą, "kad tamsta reikalavai mūsų ge-riausios darbininkės ir ši bu-vo geriausia". Jis pasamdė tą mergaitę.

Kitas atsitikimas: jaunas vaikas savo namuose girdėjo motiną peikiant žyda. Jis mo-kytojui pasakė, kad jis to- liau nedraugaus su jo geruo-ju draugu "Sammy" tik todėl, kad jis buvo žydas. Mokytoja pašaukė motiną pasikalbėti-mui. Vaikutis dabar žaidžia su Sammy.

Šiam planui daugiausiai padėjo civilės grupės, bažny-čios socialės agentūros, darbo unijos, tėvų-mokytojų draugi-jos ir augusių apšvietos kla-sės. Kartais mokyklos darbi-ninkai lankė darbdavius, kad tik išnaikinus diskriminaciją del rasės, tautybės ir tikybos.

Daug mokytojų, kurie pir-miau netikėjo, kad toks pla-nas gali būti pasekmingas, dabar tiki, kad yra svarbiau-sias žingsnis apšvietos progre-se šiame šimtmety. Jie visi turėjo apsipažinti su naujais budais, kad tik išmintingai vartoti naują medžiagą.

Labai daug kitų miestų se-ka Springfieldo planą.

Naminis Frontas

Taupykite Skystąjį Kurą

Aliejaus Administratoriaus pavaduotojas Ralph K. Davies prašo gyventojus nenaudoti be butino reikalo gazolino, žibalo ir kurenamojo aliejaus, nes del stokos sandėlių ir iš-vežiojimo priemonių pakanka-mo aliejaus ištekių išlaikymo problema rytiniame pakrašty butiniems gyventojų reika-lams darosi labai sunki.

Nauja Tvarka

Kainų Reguliavimo Įstaigos administratorius Chester Bowles praneša apie naują tvar-ką aprupinti ginkluotų pajie-gų narius gazolinu, kai jie par-vyksta atostogoms.

Nuo 1944 m. liepos 25 die-no kiekvienas bent trijų die-nų atostogoms paleistas karys galės gauti vieną galioną gazolino kiekvienai atostogų die-nai, bet ne daugiau kaip 30 galionų. Ši nauja tvarka pa-keičia senąją, pagal kurią kiekvienas karinių pajie-gų narys gaudavo penkis galionus gazolino, neatsižvelgiant į atostogų ilgį.

Kuopų susirinkimai

CLEVELAND, OHIO. — SLA 136 kuopa, užbaigus atostogauti, rugsėjo mėnesy pradės veikti ir todėl susirinkimas įvyks to mėnesio 11 d., priprastoje vietoje ir pripra-tu laiku. Šiuo taipgi pranešu visų SLA 136 kp. narių žiniai, kad aš jau baigiu savo tar-nybos metus ir toliau jokių pareigų kuopoje neisiu. Todėl prašau visus susitvarkyti savo reikalus ir lankyti kuopos susirinkimus. — S. Čerau-ka, fin. sekr.

SCRANTON, PA. — SLA 30 kp. susirinkimai įvyks pir-mą trečiądienį kožno mėnesio, 7 val. vakare, Knights of Pythias Hall, Church Avenue, netoli Oak Street, žemutinėje salėje, pradedant rugs. 6 d. Nariai esate prašomi lankyti savo kuopos susirinkimus. — Ona Zorskaitė, sekr.

ALIQUIPPA, PA. — SLA 247 kp. mėnesinis susirinki-mas įvyks rugpjūčio 27 d., 11 val. ryte, pas draugus Einikius. Visi nariai malonėkite butinai dalyvauti, nes turime svarbių reikalų aptarimui. Ne-pamirškite užsimokėti duokles, kad nebutumete suspenduoti, pasidarant sau nesmagumo ir nereikalingo darbo kuopos val-dybai ir Centrai. Atsiveskite savo draugus bei pažįstamus prirašyti prie SLA 247 kuopos. — J. Plečkaitis, sekr.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

CEKIAI ISRASyti RUGPJŪCIO 12, 1944

Išmokėtos pomirtinės

HARRY ANILAUSKAS, 54 kp., McAddo, Pa., gimęs birželio 10 d., 1896 m., Hastings, Pa. Prie SLA prisirašė spalio 7 d., 1928 m., numirė liepos 25 d., 1944 m. širdies liga. Velionio moteriai, Elzbietai Anilauskienei, pomirtinės išmokėta \$600.00

TAMAS SAKAITIS, 105 kp., Dayton, Ohio, gimęs rugs. 14 d., 1883 m., Veriškiose, Šiaulų apskr., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė sausio 4 d., 1914 m., numirė kovo 26 d., 1944 m. plaučių uždegimu. Velionio broliūni, Clement Sakaičiui, pomirtinės išmokėta \$150.00

Viso \$750.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$80,435.00

Išmokėtos ligoje pašalpos

J. PAJAUJIS, 6 kp., Plymouth, Pa. Sirgo 3 savaites	\$18.00
P. STASIUKYNAS, 12 kp., Nanticoke, Pa. Sirgo 1 s.	12.00
A. DOWNEY, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 10 s.	90.00
A. LUBAMIRSKIENE, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 14 s. ir 5 d.	44.50
B. ZIENUS, 23 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 1 s. ir 2 d.	6.00
S. TOMOSAITIS, 30 kp., Scranton, Pa. Sirgo 8 s. ir 2 d.	100.00
A. FRANCKEVIČIUS, 35 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 12 s. ir 1 d.	52.00
P. POCIUS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 9 s.	108.00
V. VAINAVIČIUS, 42 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 2 s. ir 4 d.	32.00
M. JAKSTAS, 49 kp., Boston, Mass. Sirgo 9 s. ir 2 d.	56.00
H. ANILOSKY, 54 kp., McAdoo, Pa. Sirgo 19 s. ir 2 d.	162.00
V. ALEKSYNAS, 60 kp., Grand Rapids, Mich. Sirgo 10 s. ir 3 d.	63.00
J. PETRAITIS, 70 kp., Cliffside, N. J. Sirgo 1 s. ir 1 d.	13.00
J. VALIKONIENE, 70 kp., Cliffside, N. J. Sirgo 8 s. ir 5 d.	53.00
P. VERBICKIENE, 102 kp., Haverhill, Mass. Sirgo 7 s. ir 5 d.	94.00
B. JANKAUSKAS, 109 kp., Chicago, Ill. Sirgo 5 s. ir 3 d.	66.00
P. LASTYS, 142 kp., New Haven, Conn. Sirgo 12 s. ir 5 d.	9.00
L. BEVIDAS, 143 kp., Scranton, Pa. Sirgo 1 s. ir 2 d.	16.00
A. STANKEVIČIUS, 153 kp., Du Bois, Pa. Sirgo 12 s. ir 5 d.	62.00
M. PIECINTINI, 156 kp., Benton, Ill. Sirgo 4 s. ir 1 d.	50.00
J. PAULUKONIS, 199 kp., Shaft, Pa. Sirgo 12 s. ir 2 d.	109.50
A. YACUNSKY, 204 kp., Tamaqua, Pa. Sirgo 9 s.	108.00
A. ZABLACKAS, 204 kp., Tamaqua, Pa. Sirgo 4 s.	48.00
V. MALINAUSKIENE, 208 kp., Chicago, Ill.	24.00
K. FRANKA, 230 kp., Wanamie, Pa. Sirgo 4 s.	24.00
P. JOVAISAS, 254 kp., Madison, Ill. Sirgo 24 s.	162.00
J. AKSONAVIČIUS, 281 kp., Nanty Glo, Pa. Sirgo 7 s.	42.00
P. STEPONAVIČIUS, 283 kp., Coaldale, Pa. Sirgo 3 s.	36.00
E. ANDRULIENE, 293 kp., Wilsonville, Ill. Sirgo 1 s. ir 5 d.	47.00
J. SVETAVIČIUS, 303 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 8 s. ir 5 d.	106.00
E. BRAKNA, 361 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 14 s. ir 3 d.	114.75

Viso \$1,927.75
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$74,797.00

M. J. VINIKAS, SLA sekretorius.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS
SLA NARYS
Tel. So. Boston 9423

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Bismila,
Gyvenimo Namais ir Farmom
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863, INSURANCE

1908 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

ŽMONES KLAUSIA:

"Ar nauji telefonai, kurie bus padirbti, leis jums tuojaus išpildyti mano užsakymą?"

VELIAUSIA ŽINIA, kad War Production Board autorizavo išdirbimą apriboto skaičiaus telefono instrumentų, paskatino daugelį žmonių, esančių mūsų laukimo surašuose, tikėtis, kad veik neatidėliotinai bus suteiktas jiems patarnavimas.

Mes labai norime, kad tokia jų viltis būtų pamatuota, bet su pasigalėjimu turime pasakyti, kad taip nėra del sekančių priežasčių:

1. Pirmiausiai nauji telefonai nebus išdirbami anksčiau, kaip paskutiniamė šių metų burtainyje.
2. Kadangi karo reikalai Pacifiko pakrašty pirmiausiai turi būti patenkinti, tad numatoma, kad tik mažas skaičius naujų telefonų bus skiriamas mums pirmiausiai keltais jų išdirbimo mėnesiais.
3. Dabar yra apie 185,000 šeimų užsirašusių mūsų laukimo surašuose. Jei telefono instrumentų ištektų kiekvienai šeimai, mes galėtumėm įvesti telefoną apie 55,000. Tai-gi apie 130,000 šeimų, arba 7 iš 10, negalė-tumėm telefono įvesti del to, kad jos gy-vena tose apylinkėse, kuriose yra stoka centralinio sujungimo aparatams reikme-nų.

Aplamai, naują patarnavimą galime įvesti tiksliai išnaujo panaudodami telefono įrengi-mus, kuriuos obsonatū paliausuoja atsiskay-dami dalinai ar visiškai naudotis telefono pa-tarnavimu.

Dalis šių telefono įrengimų turi būti lai-koma atsargai, kad užtikrinti greitą telefono įvedimą karo reikalams ir kita dalis yra rei-kaalinga pirmenybė turintiems ir tuliems ne-tikėtiems reikalams.

Likusioji dalis yra naudojama įvedimui telefonų, pagal korektingą eilumą, tiems, kurie ilgiausiai laukia.

Mes suprantame, kad kiekvienas esantis laukimo surašuose norėtų žinoti kuomet jam telefonas bus įvestas ir mums būtų malonu, jei galėtumėm tą klausimą tikrai atsakyti. Bet padėtis yra tokia, kad iki sumažinti karo reikalavimai neleis pradėti plačia skale tele-fono reikmenų išdirbimą, nėra jokios galimy-bės su pilnu užtikrinimu apskaičiuoti kuomet bent kuri laukimo surašuose vieta bus pa-siekta.

Tuo tarpu mes norime užtikrinti jus vis-us, kurie laukiate telefono įvedimo, kad jūsų užsakymas nėra pamirštas ir kartu esame dėkingi visiems už kantrų laukimą ir supra-timą šios karo sudarytos nepaprastos padė-ties.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

